

3 Aralık 2014 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Mehmet ERSOY (Sinop)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın milletvekillerimiz, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurumlarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları; toplantı yeter sayımız vardır. Komisyonumuzun 24'üncü Dönem Beşinci Yasama Yılı'nın 27'nci Toplantısını açıyorum.

Komisyon Sözcümüz Niğde Milletvekili Sayın Alpaslan Kavaklıoğlu, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu Başkanı seçilmiş ve Komisyon üyeliğimizden istifa etmiştir. Kendilerine Komisyonumuza vermiş oldukları bugüne kadarki değerli hizmetlerden dolayı teşekkür eder, yeni görevlerinde başarılar dilerim.

Yine, Sayın Kavaklıoğlu'nun yerine Hatay Milletvekili Sayın Adem Yeşildal Komisyonumuza üye olarak seçilmiştir. Kendilerini tebrik eder, Komisyon çalışmalarında başarılar dilerim.

Gündemimizde bulunan (1/995) esas numaralı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlıyoruz.

Sayın üyeler, Komisyonumuza farklı tarihlerde havale edilmiş olan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın (2/422) esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin, İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Turan'ın (2/514) esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin, Çanakkale Milletvekili Sayın İsmail Kaşdemir'in (2/909) esas numaralı Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın (2/1518) esas numaralı 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin, Adana Milletvekili Sayın Osman Faruk Loğoğlu'nun (2/1579) esas numaralı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün (2/1632) esas numaralı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay ve Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin (2/2443) esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun (2/2469) esas numaralı 5490 sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin, gündemimizde bulunan (1/995) esas numaralı Tasarı'yla ilgili olması nedeniyle İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilerek görüşülmesini ve görüşmelerde (1/995) esas numaralı Tasarı'nın esas alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, oylamaya geçmeden evvel usulle ilgili...

BAŞKAN – Tamam, efendim, bir...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hayır yani gündemimizdeki tasarıya geçmeden evvel, zatıinalize, makamınıza sunmuş bulunduğumuz bir Anayasa'ya aykırılık önergesi var.

BAŞKAN – Efendim, Anayasa'ya aykırılık önergesini aldım, görüşmelere geçmeden okutacağım efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesi, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili iddiaların, değerlendirmelerin ilk önce değerlendirileceğine ilişkin bir hüküm içermektedir. Dolayısıyla, Komisyonumuzun çalışmalarını tespit eden Meclisimizin İç Tüzük'ünün bu hükmü ise, özellikle istihdam ediyorum makamınızdan, uygulamayı bu yönde yapalım. İç Tüzük'ün 38'inci maddesi çerçevesinde bu önergemizle ilgili değerlendirmeleri tartışmaya açmanızı, müzakereye açmanızı istihdam ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, henüz geneli üzerindeki görüşmelere geçmedik. Tasarıyla ilgili görüşmelere geçmedik efendim, önergenizi okutacağım, ondan sonra gereğini yapacağım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, bunu okutmakla, oylamayı yapmakla - birleştirmeye ilişkin işlemi- zaten müzakereye başlamış oluyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, efendim, sonuçta bir yerden başlayacağım buna. Tek bir tasarı yok elimde.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, Anayasa'yla ilgili değerlendirmeleri almadan birleştiremezsiniz, bu birleştirmeyi yapacaksınız oylamayla.

BAŞKAN – Evet, birleştirmeyi yapacağım ve...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Dolayısıyla görüşmelere başlamış oluyorsunuz, müzakereye başlamış oluyorsunuz.

BAŞKAN – Ama (1/995)'in esas alınmasını teklif ediyorum. Kabul edildiği takdirde zaten...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, (1/995), Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa'ya aykırı bir tasarıyı, Anayasa'ya aykırı olup olmadığına ilişkin irade ortaya çıkmamış iken, bu tasarı Anayasa'ya aykırı mı, değil mi bilmiyor iken diğer tekliflerle nasıl birleştirirsiniz? Önce bunun Anayasa'ya aykırılığını tartışmamız gerekmez mi efendim?

BAŞKAN – Efendim, neyi görüşeceğimizi henüz belirlemeden...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – O zaman niye birleştiriyorsunuz, nasıl birleştiriyorsunuz?

BAŞKAN – İzin verin, deneyelim, bunda bir şey yok ki.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, nasıl birleştiriyoruz o zaman, neyle birleştiriyoruz?

BAŞKAN – Efendim, Komisyonumuza aynı konuyla ilgili olarak gelmiş olan bütün tasarı ve teklifleri Komisyonun bilgilerine sundum, şimdi hep birlikte görüşülmesini oylayacağım, ondan sonra da Anayasa'ya aykırılık önergesini öncelikli olarak işleme alacağım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, hem usul hatası yapıyorsunuz hem esas hatası yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, usul hatanız şu: Yani bu bahsettiğiniz tekliflerle ilgili bir önerge var mı elinizde, bunların birleştirilmesi yönünde? Yok.

İki: “(1/1995) sayılı Tasarı Anayasa’ya aykırıdır.” diye size ayrıntılı bir gerekçeyle beraber İç Tüzük’ün 38’inci maddesi çerçevesinde bir arzumuz var. Bu arz, burada müzakere edilip karara bağlanmadan, bu Komisyonun iradesi ortaya çıkmadan birleştirme yapamazsınız efendim.

BAŞKAN – Efendim, çok özür diliyorum, Sayın Türkoğlu, böyle bir tartışmayla girmek istemezdim konuya ama bir...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz de sizin usul ve esas hatası yapmanızı engellemek için konuşuyoruz.

BAŞKAN – Bir saniye, müsaade edin lütfen.

Hangi tasarı ve tekliflerin hangi gündemde görüşüleceğinin gündemini belirlemeye biliyorsunuz ki Komisyonumuz yetkilidir. Yine, Komisyonumuz kendisine gelen tekliflerin herhangi bir tasarı ve teklifle birleştirilmesini sizlere teklif etmeye de yetkilidir. Şimdi ben bunu yapıyorum, arkasından önerinizi işleme alacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (Gürültüler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, bu konuda bir önerge var mı size gelen?

BAŞKAN – Efendim, önerge olmasına gerek yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oylayıp birleştirdiğiniz zaman görüşmeye açmış oluyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, Komisyon, gündemine hâkimse peki bu İç Tüzük ne işe yarıyor, bu İç Tüzük’ü niye yazmışlar?

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Yani usulsüzlük yapıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli üyeler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sesimizi yükseltelim mi yoksa burada düğmeye basıyoruz, medeni ve uygar bir vaziyette söz mü vereceksiniz? Hangisini istiyorsanız o şekilde davranalım.

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz kendinize hangisini yakıştırırsanız onu yapın diye cevap vermek isterim, o zaman da yanlış olur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, o zaman şimdi söz verdiğiniz mi?

BAŞKAN – Biz burada daha konuya başlamadan böyle bir tartışma ortamıyla hiçbir şeyi görüşmeyi arzu etmeyiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki.

BAŞKAN – Komisyonumuzun belirlediği gündem akışı çerçevesinde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, düğmeye bastık, şu an söz sırası bende mi, izin verdiğiniz mi? Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Eğer sayın üyeler ben konuşana kadar hiçbir şekilde sabredemez, her defasında sözü ağzıma tıkar, ne konuşacağımıza kendileri karar vermeye kalkışırsa burada sağlıklı ve saygılı bir tartışma ortamı yaratamayız.

Ben, şimdi, değerli arkadaşlarımızın Anayasa’ya aykırılık önerisini Komisyon Başkanı olarak belirlediğim gündem çerçevesinde aldım ve şimdi okutacağım. Bundan sonra bir Anayasa’ya aykırılık önerisiyle ilgili olarak ne yapılması gerekiyorsa bunu yapacağım ama sizden, hepinizden özellikle istirham ediyorum: Burada sadece birbirimize bağırırsak ya da oturduğumuz yerden kendi fikrimizi başka sayın milletvekillerimiz konuşurken söylemeye çalışırsak bir sonuç alamayız. İçişleri Komisyonuna gelen çok değerli milletvekillerimiz bugüne kadar her zaman görmüşlerdir ve tanık olmuşlardır ki hiçbir arkadaşımızın sözünü kesmemeye, her arkadaşımızın fikirlerini istedikleri şekilde ifade etmelerine ortam sağlamaya özen gösterdik. Bu özenimizin bundan sonra da devam edeceğinden hiçbir arkadaşımızın şüphesi olmasın.

Anayasa’ya aykırılık önergesiyle ilgili olarak bu tekliflerden herhangi birinin Anayasa’ya aykırı görülmesi, Anayasa’ya aykırılık önergesi verilmiş olması diğerleriyle birleştirilmesine engel değildir ki. Elimdeki bütün teklif ve tasarıları zatililerinize sunuyorum. Bunları birlikte değerlendirebiliriz. Şimdi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Geçmeden reddeder.” diyor Sayın Başkanım, yani, lütfen... Siz de öyle bir söylüyorsunuz ki bize ayar veriyorsunuz.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, diyor ki...

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben mikrofonsuz konuşurum.

“Anayasa’ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Reddedeceğin bir şeyi niye ötekiyle birleştiriyorsun? Niye birleştiriyorsun, belki reddedeceğim yani?

BAŞKAN – Maddelerin müzakeresine geçilmesini nerede konuştuk?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, Başkan...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, şimdi...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, sizin sözünüzü kesip sözlerinizi ağzınıza tıkamak gibi bir niyetimiz yok. Sizin ifadelerinizle söylüyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ancak biraz evvel yaptığınız şey söz söylemekten öte, Komisyonunda bir işlem yapmak üzereydiniz, dolayısıyla müdahale etmemiz gerekiyordu bir yanlışlık yapılmaması adına.

Diğer taraftan, bu tasarıyla ilgili, yani Hükûmet tasarısıyla ilgili Anayasa’ya aykırılık iddiamız ortadayken ve diğer tekliflerin de bu tasarıyla birleştirilmesi işlemi yapılmış olursa biz Anayasa’ya aykırılığına karar verdiğimizde bu birleştirdiğimiz tekliflerin de hukuk âleminde ölmesine, Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle değerlendirilemeyeceğine karar vermiş olmayacak mıyız Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Hayır, olmayız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sonradan ayırma kararı mı alacağız birleştirdiklerimizi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, izin vermişsiniz bana. Konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Hayır, ben izin vermedim. Bir yanlışlık oldu herhâlde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kim verdi bunu? Siz oradan izin vermezseniz ben burada nasıl konuşabilirim? Siz vermişsiniz bana izin. Yani, ne olur, kendinizle çelişkili duruma düşmeyiniz.

BAŞKAN – Efendim, şimdi...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usul açısından söz almak istiyorum. Yani, usul esasın kapısıdır, eğer izin verirsiniz...

BAŞKAN - Efendim, bakın, eğer daha hiç başlamadan tartışmaya başlarsak konunun akışını sağlamayız ki Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, ben bir konuşayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tam tersine, baştan konuşalım ki sonra düzgün gitsin Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baştan tartışalım, doğru düzgün gitsin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, müsaade eder misiniz...

Şu, Anayasa'ya aykırılık önergesi...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bana dediniz ki, bakın, nasıl konuşayım dedim, siz “İzin verdiğinizde.” dediniz. Şimdi, izin vermişsiniz. Beni lütfen sabırla bekler misiniz bir iki üç dakika, mümkün mü acaba?

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sabrınız için şimdiden teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani, ben izin vermedim, benim adıma korsan bir izin verilmiş.

Buyurun efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, yani, Sayın Başkan, yıllarca avukatlık yaptım. Bugüne kadar korsanlıkla hep mücadele eden bir arkadaşınızım. Yani, muhtemelen siz de valilik döneminizde herhâlde korsanlıkla mücadele etmiş olan bir insansınız, bir mülki idare amirisiniz, ben öyle biliyorum.

BAŞKAN – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada, tabii ki, siz de eğer benden önce okuduysanız, benim adım eğer geçmediyse, sonradan geldiysem, mükerrer olarsa özür diliyorum hem Komisyon Başkanından ve diğer vekil arkadaşlardan, bakanlıklardan ve basın kuruluşlarından.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Geçti adın, geçti.

BAŞKAN – Geçti, geçti.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki.

İkinci olarak, geçtiyse, o nüfus hizmetleriyle ilgili bir kanun teklifimiz... Yani, şu anda milletvekili olan kadın arkadaşlarımızla taşıdığımız kimliklerin rengi aynı, aldığımız ehliyetin rengi aynı -yani otomobil kullanmayla ilgili- baroda almış olduğumuz baro nüfus cüzdanları aynı, almış olduğumuz ruhsatlı silah kimliklerinin rengi aynı. Sadece biri mavi biri pembe kimlik taşıyor. Bunun tek kimliğe dönüştürülmesi açısından kanun teklifimiz vardı. Onu okuduysa onu geçiyorum ben.

Üçüncü olarak: 5682 sayılı Pasaport Kanunu'yla ilgili bir teklifimiz vardı, o da 1660 sıra sayılı. Yine, burada mevcut olan düzenlemenin içerisinde pasaport düzenlemesiyle ilgili hüküm var. Bu da neyle ilgili? Avukatlara yeşil pasaport verilmesiyle ilgili kanun teklifimizdir. Sizden istirhamım bunu Türkiye Büyük Millet Meclisine alıp bunu da bu düzenlemelerle bağlantılı olması nedeniyle İç Tüzük'ün amir hükümleri uyarınca birleştirilmesini istirham etmiş oluyorum.

Usulle ilgili konumuza gelince, tabii, usul esasın kapısıdır. Eğer biz yanlış kapıdan girersek varacağımız sonuçlar da yanlış olur. Yani, ne demek? Aynı şekilde burada, şimdi, ben bu gömleğimin üst düğmesini eğer yanlış iliklersem sonuçta diğer düğmelerimin de iliklemeleri yanlış olur.

Bitiriyorum Başkan.

Ve burada, şimdi, ilk önce mevcut olan bu düzenleme diğerleriyle birleştirilmeden önce –çünkü diğerleri, Anayasa'ya aykırılığı ayrı bir konu- bu önünüze gelen, sizin gündeme almış olduğunuz... Biz şu anda gündeme aldığınız konu üzerine Anayasa'ya aykırı mı, değil mi, onu konuşuyoruz.

Şimdi, şu hükümler açısından, bir: Burada bir sefer “hukuki güvenlik” ilkesi dediğimiz Anayasa'mızın 2'nci maddesindeki “hukuki güvenlik” ilkesi ve “hukuk devleti” ilkesi açısından iktidara bağlı, Hükûmete bağlı bir polis olayının yaratılması Anayasa'ya aykırı.

İki: Burada polis kolejlerine giren öğrencilerle ilgili hukukta...

BAŞKAN – Efendim, o zaman şu şeyi okutayım bir, müsaade ederseniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, “hukuki güvenlik” ilkesine...

BAŞKAN – Bunun, söylediğinizin usulle bir ilgisi yok, lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usulle ilgili, Anayasa açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Hayır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum, ne olur yani, cümlemizi...

BAŞKAN – Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstirham edeceğim sizden.

Ben öğretmen okulunu kazanmıştım. Öğretmen okulunu kazandığımız zaman Birinci Milliyetçi Cephe döneminde öğretmenlik hakkı elimizden alınmıştı. O dönem Türkiye'de 89 tane öğretmen okulu vardı ve her yerde sürgünler, boykotlar, vesaireler olmuştu.

Şimdi, burada sizden istirham ediyorum: Şu anda akademide okuyan, kolejde okuyan çocuklar sınavla girdikleri hâlde -yani, "kazanılmış hak" ilkesi var, "hukuki güvenlik" ilkesi var- bunların bu okullarını kapatıp diğer okullara gönderilmesi, bu Anayasa'ya aykırılık teşkil ediyor.

Üçüncü olay...

BAŞKAN – Sayın Tanal, çok özür diliyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama bunların usulle ne alakası var? Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu usulle ilgili, Anayasa'ya aykırı.

BAŞKAN – Hayır efendim, olur mu öyle şey? Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunan arkadaşlar bunu söylesinler bir kere.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, Anayasa'ya aykırılığın size alt argümanlarını söylemezsem, ben tezimi güçlendirmeysem tezime oy verebilecek olan arkadaşlarımı nasıl ikna etmiş olurum?

BAŞKAN – Efendim, ama bunu görüşmeye başlamadık ki daha.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, benim burada amacım usule aykırılıklarının alt başlıklarını değerli Komisyon üyelerine izah etmek, anlatmak. Değerli Komisyon üyeleri bunu yerinde görür veya görmez ama siz eğer benim bu argümanları izah etmeme izin vermezseniz Komisyon üyelerinin üzerinde bir baskı kurmuş olursunuz. Yani, ben...

BAŞKAN – Peki, müsaade eder misiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama...

BAŞKAN – Ama müsaade ederseniz şunu söyleyeyim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman söz hakkımı kesmiş oluyorsunuz siz.

BAŞKAN – Efenim, Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, savunma makamında bulunan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Savunma makamında bulunan bir milletvekilinin sözünü kesmeniz ne kadar doğru?

BAŞKAN – Sayın Tanal, sizin...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim sizden istirhamım...

BAŞKAN – Hayır, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum. Zaten buraya kadar, bitmişti zaten

BAŞKAN – Hadi, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitmişti bak.

BAŞKAN – Ama herkesin sabrını zorlamanın da gereği yok Sayın Tanal.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu kadar acele niye ya?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bakın, biliyorsunuz trafikte acele eden sürücülerin hepsi trafik kazası yapıyor ve bunlar yaralanmalı veya ölümlü trafik kazalarına sebebiyet veriyor.

Ve, netice itibarıyla bugüne kadar Parlamentoda... Siz siyasalda okurken bize hukukta -bilmiyorum siyasalda bu iş ne kadar işlenirdi, onda siyasalda okuyan arkadaşlara ben nezaketsizlik yapmayayım ama- şu denilirdi: "Kanun yapılırken o halinin ilmekleri nasıl ince ve sık dokunuyorsa ne olur o şekilde bunu dokuyun." Benim de şimdi sizden istirhamım: Burada, bakın, biz altı ay önce şubat ayında... "Kuvvetli şüphe" dün gece "makul şüphe" oldu. "Efendim, biz yanlış yaptık." Ne için? Acil yaptığınızı, şimdi, orada itiraf... Onun için, burada acil yapıp da bir hata yapmayalım. Yani, kanun koyucu burada yapboz tahtası değil. Burada gerçekten ihtiyaç olan şeyleri söylemeye çalışıyoruz ama bunda da ya cümlemizi kesiyorsunuz, yok, efendim, "Vaktimiz yok." diyorsunuz. Eğer burada vakti olmayan arkadaşlarımız varsa gayet rahat dışarı gidebilirler. Yani, Başkan olarak sizin vaktiniz yoksa yanınızda değerli olan Başkan yardımcısı arkadaşlarımız var. Benim sizden istirhamım: Lütfen, bizi dinleyiniz.

BAŞKAN – Peki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi konuya geçiyorum. (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Hayır, Sayın Tanal, lütfen, söz veremeyeceğim, özür diliyorum, lütfen. Şimdi, Sayın Tanal, müsaade eder misiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi...

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, bana da söz verdiniz ama...

BAŞKAN – Efendim, bu şeyler otomatik yanıyor herhâlde, bir sıkıntı var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Allah'ın adaleti var, onun için yakıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Allah haklıdan yanadır, Allah doğrudan yanadır, onun için bizim bu mikrofonumuzun sesi sönmüyor.

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade eder misiniz, lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstadım, yani, bakın, doğruluktan yana, adaletten yana mikrofon, sönmüyor.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Tanal, çok özür diliyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buyurunuz.

BAŞKAN – Ben size "Bu tasarı ya da bu tekliflerden herhangi biri neden Anayasa'ya aykırı?" diye söz vermedim, henüz buna geçmedik. Arkadaşlarımız Anayasa'ya aykırılık iddiasının öncelikli olarak görüşülmesi noktasında bir usul tartışması açmak istediler ve teklif sahipleri olarak da onlara bu konuyla ilgili söz vermek istedim. O arada ışığınız yandı. "Usulle ilgili birkaç konuda iki dakikalık katkı yapacağım." dediniz. Ben size "Anayasa'ya neden aykırı?" diye, bunun görüşmelerine geçtik de bunun için bir söz vermiş değilim, bunun için de sözünüzü kesmiş değilim. Böyle bir konuyu daha hiç görüşmeye başlamadan, geneliyle ilgili hiçbir konuyu görüşmeden siz bu tasarının konuşmacıları beklerken, önerge sahipleri beklerken...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben de önerge sahibiyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, hayır, Anayasa'ya aykırılık önergesiyle ilgili söylüyorum.

...sizin bunun Anayasa'ya niye aykırı olduğunu uzun uzun, yaklaşık on dakika anlatmanızı doğrusu diğer arkadaşlarıma haksızlık görürüm. Onun için sözünüzü sık sık kesmeye çalıştım, yoksa sizin fikirlerinizi ifade etmenizi engelleme kastım falan asla olamaz. Bundan sonra devam edeceğiz inşallah.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu tasarinın maddelerinin görüşülmesine falan geçmedik. Önce tümü üzerindeki görüşmeleri açmam lazım ki ondan sonra da öncelikle Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili iddiayı okutmam lazım. Daha tasarıyı görüşmeye geçmeden iddiayı nasıl okutabilirim? Giriş cümlelerim bitmedi. Onun için, şimdi, tasarinın tümü üzerindeki görüşmelere geçiyor...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Usule ilişkin kısa bir söz rica ediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gene tasarinın bütününe geçiyor. Yani, şimdi...

BAŞKAN – Ondan sonra şeyi okutacağım. Maddelere geçmiyorum arkadaşlar, lütfen. İç Tüzük'te "Maddelere geçmek." der, tabii, çok açık.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, birleştirme yapıyorsunuz. Nasıl birleştiriyorsunuz? Birleştirmeyi oyladınız biraz evvel.

BAŞKAN – Evet, oyladım. Belki bu tekliflerin birinde de Anayasa'ya aykırılık iddiası olabilir, hepsini birlikte görüşeceğiz, maddelere geçmeden önce tartışacağız tasarinızı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Başkanım, maddelere geçmeden önce değil. İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesini özellikle yüksek sesle kâtip üyeniz okusun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Okuyun hep beraber o zaman, siz okuyun.

BAŞKAN – Evet, şimdi, maddelerin müzakeresine geçmeden...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ondan önce dediği... Çünkü Anayasa'ya aykırılık...

BAŞKAN – Tamam işte, ilk önce onu konuşacağız, evet. Neyi görüştük şu ana kadar? Hiçbir şey görüşmedik, şimdi bunu görüşeceğiz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüşelim o zaman.

BAŞKAN – Müsaade edin, okutayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Okut tabii, biz de onu diyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İzin verirseniz çok kısa, bir iki hususta...

BAŞKAN – Peki.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Usule ilişkin, sadece usule ilişkin.

BAŞKAN – Lütfen, istirahat edeceğim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, kamu kurumlarının değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bizim amacımız ne görüşmeleri uzatmak ne de başka yöne çekmektir. Gerçekten, biz gelen tasarinın iyileştirilmesi, olgunlaştırılması ve cereyan eden görüşmelerin usulüne göre yapılması konusunda görüşlerimizi ifade edeceğiz, bizim şeyimiz bu. Tabii, zamanı gelince hem tasarinın tümü üzerinde görüşlerimizi açıklarken hem de maddeler üzerinde görüşlerimizi açıklarken bunu dile getireceğiz.

Şimdi, Sayın Başkan, yalnız bir hususu dikkatinize sunmak istiyorum. Şimdi, birinci husus şu: Bu tasarı İçişleri Komisyonuna havale edilmeden veya havale edildiği sırada zannediyorum diğer bazı tali komisyonlara da havale edilmiştir. Ve aslında oralarda da görüşülmesi gerekirdi çünkü bu tasarı gerçekten devlet yönetimini birazcık da kökten değiştiren, vatandaşların hukukunu önemli ölçüde etkileyen bir tasarı. O nedenle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bütçeyi ilgilendiren aynı zamanda, para...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, bütçeyi de ilgilendiriyor elbette.

O nedenle o komisyonlarda görüşülmesi gerekirdi ama, şimdi, her nasılsa Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları gündemlerinde herhangi bir şey olmadığı hâlde, efendim, usul hâline getirmişler -denetimsiz de olduğu için Sayın Meclis Başkanı da bu konuda görevini yapmıyor- efendim "İşlerin yoğunluğu nedeniyle görüşülmemiştir." gibi bir yazıyla görüşmeyi eksik bırakıyorlar. Şimdi, bilmiyorum, havale edilen tali komisyonlardan bu konuda görüş geldi mi, gelmedi mi? Biz onların görüşlerini burada öğrenebilir miyiz, birincisi bu.

İkincisi: Şimdi, demin bir oylama yaptınız. Aslında, değerli arkadaşlarım, İç Tüzük'ün 38'inci maddesi açık. Yani, bir oylama önce yapılmış, sonra yapılmış, o kadar önemli değil ama işler usulüne uygun olarak yapılsın. Şimdi, ne diyor Tüzük'ün 38'inci maddesi, diyor ki: "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler." Bunu Komisyona ve dolayısıyla zatıinalinize bir yükümlülük olarak İç Tüzük yüklemiştir.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Geçelim ikiye, ikiye geçelim, ikinci fıkraya geçelim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyur ki sırayla gidelim, Mustafa Bey, sırayla gidelim, oraya da gideriz, sırayla gidelim.

Şimdi, burada yapılması gereken bu tasarı veya teklifin şayet varsa Anayasa'ya aykırılık önergesi öncelikle de görüşülmesiydi.

Bir başka husus: Şimdi, bazı teklifler ve tasarılar bu tasarıyla birleştirildi Sayın Başkan. Ancak, biz o tasarı ve tekliflerden haberdar değiliz. Bakın, Komisyon üyeleri bu konuda haberdar değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Listesi bile dağıtılmadı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hiçbirimiz bilmiyoruz. Bu teklifler nedir? Efendim, buraya geldik, masanın üzerinde gördük arkadaşlar. Şimdi yani birbirimize şey yapmayalım, hepimiz biliyoruz, masanın üzerinde geldik, gördük.

AHMET TOPTAŞ (Aydın) – Masanın üzerinde de yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Masanın üzerindeki bunun orijinali.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Varsa şayet. Bu da yanlış bir uygulama. Ben bu konularda görüşlerimi ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

Teklifler süratle dağıtılacaktır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Önce bir listesini dağıtın.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açıklamamı yapayım, Hasan Bey, size söz vereyim.

Şimdi, sayın milletvekilleri, tasarının tamamının görüşmelerine geçilmeden Anayasa'ya aykırılığın değerlendirilmesi de mümkün değil, önce bir tasarımı görüşmeye geçeceğiz ki Anayasa'ya aykırılığı değerlendirelim. Tümüyle ilgili görüşmelere geçerken bu tasarı ve bu tasarıyla ilişkili olabilecek teklifleri de hep birlikte görüşeceğimize göre birleştirilmesi ve ondan sonra geneli üzerinde, tümü üzerindeki görüşmelere geçilmesi gerektiğini düşündük. İç Tüzük'e göre de böyle. Sizin Anayasa'ya aykırılık iddianızı da maddelere geçmeden önce mutlaka değerlendirmiş olacağız. Şimdi, izin verirsiniz tasarının...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, bir şey eklemek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Türkoğlu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, teklif veya tasarıların Komisyon gündemine alınması hâlinde zatıalınızın imzasıyla Komisyon üyelerine hangi tasarı ya da teklifin hangi gün, hangi saatte, nerede görüşüleceğine ilişkin bir bildirim, tebligat yapılıyor bizlere. Bizlere bu tebligat yapıldıktan sonra belli bir süre bırakılıyor ki bu tebligatı alan milletvekili, Komisyon üyesi oturup bu tasarı ve teklifin değişik açılardan değerlendirilmesine ilişkin bir çalışma yapıyor, maksat bu ve Komisyona da hazırlık yapmak suretiyle geliyor.

Şimdi, burada “Komisyonlar kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.” diye ifade edilen 38'inci maddenin birinci fıkrasındaki murat, maksat şudur: Milletvekilleri tarafından kendilerine gönderilen tebligat yazısı ekindeki teklif veya tasarı üzerine yapmış oldukları çalışmalardan sonra Anayasa'ya aykırı olduğunu düşündükleri hususlar varsa evvela bu hususun tartışılmasını İç Tüzük amir bir hüküm şeklinde tanzim etmiş, böyle bir irade koymuş ortaya. O sebeple tasarının geneli ya da diğer tekliflerle birleştirilmesine ilişkin çalışmalardan evvel bizim bunun Anayasa'ya aykırı olup olmadığına ilişkin -buradaki “ilk önce” ibaresinin altını çizerek söylemek istiyorum- bu işleri yapmamız gerekir. Dolayısıyla, usule ilişkin hatamızın bu olduğunda ısrar ediyorum.

Diğer taraftan, birleştirilen tekliflerle ilgili en ufak bir fikrimiz yok. Bizim, bu tasarıyla birleştirilecekse bu teklifler bunlardan önceden haberdar olmamız ve çalışmamız gerekmez mi? Belki bu komisyonda bir mutabakat sağlanacak ne alt komisyon çalışması ne de ikinci bir komisyon çalışması olmadan bugün karar verip bu tasarımı olduğu gibi geçireceğiz ama birleştirilen tekliflerle ilgili çalışmaya bize zaman tanınmamış olmasından dolayı eksik ve yanlış işlemler yapmış olacağız.

Bir başka husus: Güvenlik ve İstihbarat adı altında bir Komisyon kuruldu bu Mecliste ve bu tasarının içerisinde istihbari dinlemelere ilişkin düzenlemeler var. Yani Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu acaba çay çorba içme Komisyonu mudur? Acaba orada dedikodu, muhabbet yapılmak için mi tesis edilmiştir? Bu komisyonların görüşü yok mudur? Bu Komisyonun görüşü alınmaya değer bulunmamış mıdır?

Diğer açıdan, İç Tüzük'ümüze göre bir komisyona havale edilen teklif ya da tasarıyla ilgili komisyon on gün içinde iradesini ortaya koymak zorundadır. Oysa, burada ne on gün dolmuştur ne de bu on gün içerisinde o komisyonların üyelerine “Bizim önümüze böyle bir tasarı geldi ya da teklif geldi. Komisyonumuzun bu tasarı ve teklifle ilgili düşüncesi nedir? Gelin, toplantı yapalım ya da bununla ilgili görüş bildirmiyoruz.” diye herhangi bir tebligat, beyan, bildirim yapılmamıştır. Dolayısıyla, şu ana kadar, bu toplantıyı açtığınız saatten şu dakikaya kadar yapılan hiçbir işlem usul ve esas açısından doğru değildir. O sebeple bizim bu konudaki itirazlarımızı lütfen yerinde görünüz ve diğer birleştirmeler ya da geneli üzerindeki tartışmalara geçmeden evvel Anayasa'ya aykırılığa ilişkin iddialarımızı lütfen müzakere ediniz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkan, bu teklifle ilgili benim de bir düşüncem var.

BAŞKAN – Hayır, efendim lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, akışı sağlamamız lazım. Siz zaten görüşünüzü yeterince söylediniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakar mısınız ne yazıyor burada? Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bu teklifi Anayasa Komisyonuna havale etmiş, Adalet Komisyonuna havale etmiş, AB Komisyonuna havale etmiş.

BAŞKAN – Sayın Tanal, onların hepsini ben gördüm.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben İnsan Hakları Komisyonu üyesiyim, İnsan Hakları Komisyonuna havale etmiş.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, diğer komisyonların çalışma, usul ve esaslarıyla ilgili olarak ileri sürebileceğiniz itirazlarınız varsa bunların muhatabı benim olmam mümkün değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Muhatap sizsiniz, İç Tüzük'ün 34'üncü maddesini okur musunuz?

BAŞKAN – Sonuç itibarıyla komisyonlar bana görüşmeyeceklerini bildirmişlerse benim için sorun bitmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkan, muhatap sizsiniz.

BAŞKAN – Hayır, değilim efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bildirdiler mi?

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yazılı bildirdiler mi Başkanım?

BAŞKAN – ...tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri açıyor ve Anayasa'ya aykırılık önergesini okutuyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkan, olayın böyle olduğunu bildirdiler mi?

BAŞKAN – Hayır, efendim, siz böyle sürekli konuşacaksanız olmaz böyle bir şey.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Sayın Başkan... Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük'ün 34'üncü maddesini okur musunuz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, okuyun...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Sayın Başkan, bana söz verdiğiniz ama hâlâ sözümü ifade etmeme fırsat vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, usulle ilgili sizden Sayın Türkoğlu'na teklif sahibi olarak da söz verdim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Ben daha önce mikrofonuma bastım, mikrofonum bir saattir açık ama benim konuşmama müsaade etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Şimdi, diğer havale edilen komisyonlar size yazılı olarak bildirdi mi görüşlerini?

BAŞKAN – Evet, bir kısmı bildirdi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Bildirenler varsa sahtecilik suçunu işlemişlerdir. Bize bildirmediler.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, o benim sorunun değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize gelmedi.

BAŞKAN – “Bildirdi mi?” sorusuna evet, bildirdi diyorum. Evet, bir kısmı bildirdi; bildirmeyenler, toplantı yapacak olanlar var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bakınız, bu kanunun içerisinde Polis Vazife Salahiyet Kanunu'yla ilgili olarak Avrupa Birliği normları bakımından bu kanun Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna da havale edilmiştir. Ancak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu yarın için toplantıya çağırdı, siz toplantı gününü bugün ilan edince onlar toplantılarını iptal ettiler.

BAŞKAN – Hayır, ertelediler, erteledi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Biz görüştüğümüzden sonra, ana komisyon görüştüğümüzden sonra tali komisyon neyi görüşecek?

BAŞKAN – Efendim, İç Tüzük hükmü açık: On gün içinde görüşmek zorundalar. Görüşürler görüşmezler, ben “Niye görüşmüyorsunuz?” diyemem onlara. Bugün onuncu gün. Ne yapabilirim ki ben Meclise geldikten sonra.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Siz İç Tüzük'ün 34'üncü maddesini okur musunuz? Onu ihlal ediyorsunuz. Onu okur musunuz?

BAŞKAN – Şimdi eğer başka söyleyecek bir şeyiniz yoksa önergeyi okutuyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, şimdi, biz, başka bir komisyonu elbette zorlayamayız ama sonuçta on gün bekledik mi?

BAŞKAN – Evet, bugün onuncu gün.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Onuncu gün işte, on gün bitmedi. Belki bugün görüşecek, yarın görüşecek.

BAŞKAN – AB Komisyonu toplantısını onuncu günden sonra bir güne koyduysa bunu beklemenin bir anlamı var mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onuncu gün nasıl oldu ben anlamadım. 24/11'de Başbakanlık Meclise gönderiyor, on gün nereden oluyor?

BAŞKAN – Pazartesi günü geldi Meclise.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 24/11 Meclis veriyor.

BAŞKAN – Tamam, hangi tarih?

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Burada İç Tüzük hükümleri geçerli, Başkan yanlış yapıyor.

BAŞKAN – Bugün ayın kaçı? Aynı gün geldi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Adalet ne zaman komisyona havale etti?

BAŞKAN – Aynı gün havale edildi, aynı gün, ayın 24'ünde havale edildi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Ben İnsan Hakları Komisyonu üyesiyim, bize gelmedi.

BAŞKAN – Önergeyi okur musunuz.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/995) sıra sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle maddelere geçilmeden reddedilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Mehmet Erdoğan

Osmaniye

Muğla

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutalım, söz mü istiyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, İçişleri Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, İçişleri Bakanlığı ve bağlı diğer ilgili kuruluşlardan gelen saygıdeğer bürokrat arkadaşlarım, misafir milletvekili arkadaşlarım, basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evvla, ifade etmeliyim ki İç Tüzük'ün 38'inci maddesi çerçevesinde vermiş olduğumuz Anayasa'ya aykırılık önergemizle ilgili olarak aslında mükellefiyet bizzat Komisyon Başkanının kendisindedir. Komisyon Başkanı, bu tasarının içerisindeki hususların Anayasa'ya aykırı olup olmadığına ilişkin değerlendirmeleri, tabii ki milletvekillerinin uyarıları veya önergeleri doğrultusunda, yapmalı, yapar ama evvela da kendisinin görevidir. Dolayısıyla, bizim şu anda İç Tüzük 38 çerçevesinde yapmış olduğumuz önerge ve diğer müdahaleler ya da ısrarlı duruşumuzun sebebi biraz da Sayın Başkanımızın, kıymetli meslektaşımızın, Sayın Valimin hatta usul ve esas açısından bir yanlışlık yapmasının önüne geçmeye çalışmak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim sayın Türkoğlu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Çünkü, biraz sonra benim ve diğer arkadaşlarımın da yapacağı değerlendirmelerden de görüleceği gibi, bu tür düzenlemeler tarihî düzenlemelerdir. Bu tür düzenlemeler 28 Şubat -on yedi yıl geçmeden- ya da 12 Eylül -otuz beş yıl geçmeden- nasıl yargılanıyor, tarih önünde hesap veriyor ise bugün yapılabilecek olan bu keskin dönüş, keskin viraj içeren düzenlemeler de şüphesiz ki belki bu verdiğim örneklerden çok daha kısa zaman içerisinde sorgulanacak ve bu konuda yanlış adım atan, hukuka aykırı, evrensel hukuka aykırı, Anayasa'ya aykırı, İç Tüzük

ve kanunlara aykırı düzenlemelere imza atanlar da bu hesabı vermek zorunda kalacaklardır. O yüzden, buradaki çabamız belki yanlış gördüğümüz bazı düzenlemeleri engellemek ama aynı zamanda da bu güzide, değerli Komisyonun ve gittikçe itibarı düşürülmeye çalışılan ve böyle bir süreç yaşayan Türkiye Büyük Millet Meclisinin de itibarını, onurunu kurtarmaya çalışmaktan ibarettir. Bunun bu şekilde anlaşılması gerektiği hususunda özellikle bilgilerinizi istirham ediyorum.

Sayın Başkan, demokrasi ve özgürlük tıpkı bir insanın iki ayağı gibi birbiriyle ahenkle yürüyen, birbiriyle ahenk içerisinde ilerleyen iki kavramdır. Demokrasi ilerledikçe özgürlükler genişler, özgürlükler ilerledikçe, genişledikçe demokrasi ilerler. Böyle bir ilişki vardır demokrasi ve özgürlük arasında. Biz Adalet ve Kalkınma Partisinin, onun Meclisteki grubunun ve Hükümetteki üyelerinin iktidara geldiği günden bu yana özellikle "3Y" diye bilinen yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklarla -ki bugün yasaklar ilgilendiriyor bizi- mücadelesini çok süslü laflarla duyduk, işittik. İktidara geldiği günden beri yasakları kaldıracığını, özgürlükleri genişleteceğini söyleyen bir iktidar partisi, Adalet ve Kalkınma Partisi söz konusuydu. Bugün geldiğimiz noktada iktidar partisinin özgürlükleri genişletmekten vazgeçtik, iktidarı teslim aldığı, devraldığı gündeki özgürlükleri de bıraktı, Türkiye'yi ve toplumu, hukuk sistemimizi, temel hak ve hürriyetleri, anayasal düzenimizi teslim aldığı günden çok daha geriye götüren bir anlayış, hatta anlayıştan daha da öte, uygulama ve mevzuat yapma anlayışı içerisinde olduğunu görüyoruz. İşte, bugün müzakere etmeye başladığımız, başlayacağımız ve Anayasa'ya aykırı olduğunu söylediğimiz tasarı da tam da bu anlayışın bir örneği.

Bakın, bugün önümüzdeki tasarıyla kazanılmış haklar gasbediliyor. Yani, okullara girmiş çocukların, emniyette belli makamlara ya da rütbelere gelmiş kamu görevlilerinin, bunların elinden kazanılmış hakları alınıyor. Kazanılmış haklara saygı bizim Anayasa'mızdaki hukuk devleti ilkesini benimsemiş, 2'nci maddede zikredilmiş esaslara tamamiyle aykırı. Okullar kapatılıyor, kolejler kapatılıyor yani 500 puanla Kabataş Lisesine, Galatasaray Lisesine ya da Ankara Fen Lisesine girmek gibi bir tercih yapabilecekken babasının parası olmadığı için, cebinde harçlığı olmadığı için okuyamayacağını, o okullarda sosyal yaşama ayak uyduramayacağını ya da o okulları bitirince iş arayacak kadar zamanı, imkânı olmadığı için, iş garantisi olduğu için, "Çıkınca nasıl olsa polis memuru olurum, nasıl olsa komiser yardımcısı olurum." diye polis okullarına giden çocukların ellerinden bu haklar alınıyor ve bu çocuklara deniyor ki: "İşte, sizi filan filan okullara göndereceğiz." Okullar kapatılıyor. Niye? Sebep belli: Paralelle mücadele. Paralelle mücadele etmek için okul kapatılıyor. Bu bana neyi hatırlatıyor biliyor musunuz? Bir Osmanlı paşası vardı, diyordu ki: "Yahu şu okullar olmasa maarifi ne kadar güzel idare ederim." Okullar kapatılıyor, Osmanlı'ya dönmüşüz, yüz yıl geriye dönmüşüz.

Başka ne yapılıyor? Bazıları okuldan gönderilmiş, okullarda sınavlar bitmiş, o bir haftalık sınav sonrası tatili uzatmışlar, valizlerini almış, gitmiş çocuklar. Yani okul orada ama çocukları göndermişler. Bu bize neyi hatırlatıyor biliyor musunuz? Biz bunu 1960 ihtilalinden sonra gördük, bazı harp okulu öğrencileri, hatta tamamı, külliye, o günkü eyleme katılan, katılmayan ayırt edilmeksizin, tıpkı bugün "paralelci" diye ifade edilenler, olan, olmayan ayırt edilmeksizin, kuruyla yaşı aynı statüye, aynı kefeye almak suretiyle çocuklar okullardan gönderilmiş. Yani AKP aslında darbe, darbeler, onlarla mücadele ediyorum diye on iki yıldan beri bize hikâye okuyormuş, bizzat darbeler gibi yapıyor AKP, böyle bir anlayışla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, daha evvel çeşitli düzenlemeler vesilesiyle AKP'nin aslında darbeyi olduğunu söylemiştik, işte bu da bir tevsik daha, bir belgelendirme daha, bu da bunun belgelerinden birisi.

Şimdi, tasarının geneline ilişkin değerlendirmelerimiz olacak, uzun uzun olacak, madde madde, hepsini söyleyeceğiz. Ancak bir şey ifade etmeliyim: Bu düzenleme Anayasa'ya aykırı. Neye aykırı? Anayasa'nın 2'nci maddesindeki hukuk devleti anlayışına aykırı, Anayasa'nın 5'inci maddesinde "Devletin temel amaç ve görevleri" başlıklı ilkesine aykırı, Anayasa'nın yargı yetkisini düzenleyen 9'uncu maddesine aykırı, Anayasa'nın "Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesine, 14'üncü maddesine, 19'uncu maddesine, 20'nci maddesine, özel hayatın gizliliği, haberleşme hürriyeti, seyahat hürriyeti... Aklınıza ne geliyorsa, bütün bu maddelere aykırı. Şu anda burada bu Komisyon bu hususta samimi, bu "samimi"yi tırnak içerisinde söylüyorum çünkü bu Komisyonun şerefli ve onurlu bütün üyeleri içinden geleni söylemek, doğru şekilde değerlendirmekle mükelleftir, öyle yapacaklarına da eminim. "Samimi"yi niye tırnak içerisinde söylüyorum? Çünkü yukarıdan gelen emir bazen samimiyetimizi bozuyor. Burada hak gasbediliyor. 60 lira harçlıkla bir aylık okulunu tamamlayan çocuklar bir hafta, on günden beri bizim kapımızda ağlıyorlar, 60 lira harçlıkla. Belediye otobüsünün 2,5 lira olduğu bir yerde bu çocuk hafta sonu dışarıya çıkıyor, dört hafta sonu 60 lirayla bir ayı geçiriyor. Niye? Babada yok. Dün beni ziyarete gelen bir baba "Çocuğuma dedim ki: Oğlum, okulda yediğin yemekleri evde söyleme çünkü kardeşinin de canı çeker." dedi. Bu çocukların eğitim hakkı alınıyor burada. Ne? "Paralelci." Güneydoğu'da teröristler paralel devlet kurmuş, siz burada bilmem ne cemaatinden diye çocuklara zulüm yapıyorsunuz. Biz buna razı olamayız. Bu komisyonun üyeleri -Anayasa'ya aykırılık vesaire ama- bu milletin çocuklarının elinden bir hak alındığının da farkına vararak oylarını kullansınlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Anayasa'ya aykırılık dâhil olmak üzere, milletvekillerimiz görüşlerini ifade edecekler.

Şimdi, müsaade ederseniz, ben önce...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, benim usulle ilgili ekleyeceklerim vardı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bununla ilgili kanaatiniz yok mu Başkanım? Önce karar alındı diye arkadaşlar...

BAŞKAN – Arkadaşlar, geneli üzerindeki görüşmeler süresince...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkanım, önergeyle ilgili biz de konuşmak istiyoruz.

BAŞKAN – Konuşturacağım canım. Ama önce Sayın Bakan nasıl bir teklifle geldiler, bunu bir sunsun, bir görelim.

Ondan sonra sayın milletvekillerine söz verdiğimizde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz burada resen diyorsunuz, Bakan söz istemedi ki.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz soracağım Beyefendi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük öyle demiyor, Bakanlık ve bürokratlar söz istediği zaman diyor ama söz istememiş, siz kendinize göre zorla konuşturuyorsunuz.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Mahmut Bey, siz mevzuatın içinde boğulmuş gitmişsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, burada mevzuat konuşulur, başka ne konuşulur?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Arkadaşlar izin verirse benim usulle ilgili bir talebim var.

Sayın Başkan, “güvenlik paketi” olarak adlandırılıyor dört bölüm hâlinde ama bunun içinde sadece cezalar yok; emniyet, jandarma, sahil güvenlikle ilgili var, bir de nüfus işleriyle ilgili de bölümler var, gözetim ve şeyle ilgili var. Şimdi, benim kanun tekliflerim var birkaç tane. Mesela, özellikle Soyadı Kanunu’yla ilgili, şuradan baktığımız zaman Meclis İnternet sitesine, sizin Komisyonunda gözükmemesine rağmen okunmadı yani benim verdiğim...

BAŞKAN – Tali mi, esas mıyız?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Soyadı Kanunu teklif bu.

BAŞKAN – Yok, bizim Komisyona tali...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Buradaki şeyi (2/98) olarak gözüktüyor verdiğim teklifin, tarihi de 14/10/2011.

BAŞKAN – Efendim, şeyinizi alıp inceleyelim, mutlaka sizi de bilgilendirelim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çünkü bu verdiğim Soyadı Kanunu teklifinde sizlerin burada görüşeceğiniz konuyla örtüşen yanlar var ama daha kapsamlı bir konu.

Yine, Terörle Mücadele Kanunu’yla ilgili (2/100) var. Biz özgürlüklerin genişletilmesine ilişkin vermişiz, burada sınırlanma var; o yok.

İletişimin tespitiyle ilgili (2/104) var. Benim milletvekili sayfam girilirse bunlar orada da gözüktüyor.

Yani burada da şu an görebilirsiniz. Gizli soruşturmacılarla ilgili var, (2/99), bu kanun teklifim de bununla ilgili.

Bir de özel hayata ilişkin, kişilik haklarının korunmasına ilişkin (2/120) var. Yani bu kanun tekliflerim şu görülecek olan dört bölümle birebir ilintilidir. Yani biz burada, Mecliste bu kanun tekliflerini verdik. Farklı düşüncelerimiz var, katkı sunmak istiyorum. Yani şu anlamda: Örneğin, bu sosyal güvenlik olayları, kitle hareketlerinin sadece cezayla, güvenlikle önlenemeyeceğini, bunun birçok boyutu olduğunu düşünerek farklı düşüncelerimizle katkı sunmak istiyoruz. Mesela, şimdi, bunun cezası iki sene altı aydan başlayacak, dört seneye; tabancanın cezası bir sene Sayın Başkan. Yani katkı sunmak istiyoruz, niye tabanca bir sene de bu, iki sene altı aydan dört seneye kadar? Bunun izahına katkı sunmak istiyoruz. Yoksa “Sapanı bırak tabancayı al.” mı demek isteniyor yani? Bu tehlikeli bir durumdur yani olayları önlemek, güvenlik ve özgürlük, hukuki denetim...

Bir de polise “Yirmi dört saat, kırk sekiz saat, istediğini çevir, istediğini ara, istediğinin evine git, istediğini al, istediğini gönder. Şüpheli tipini beğenmedim, hele gel bakayım, niye yan baktın? Şöyle dön bakayım.” denen bir mekanizmada inanıyorum, burada emniyetten, jandarmadan arkadaşlar var, ben denetim mekanizmasının olması lazım. Yani bu kanun tekliflerimizle katkı sunmak istiyoruz. Eğer mümkünse arkadaşlarımız...

BAŞKAN – Tekliflerinizi incelettireceğim Sayın Kaplan. Sizi bilgilendirir ya da şey yaparız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, benim de...

BAŞKAN – Sayın Dinçer, sizinkine baktırdım, sizinkinin...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ama ben tutanaklara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bu görüşmekte olduğumuz tasarıda Pasaport Kanunu’yla ilgili, Pasaport Kanunu’nda değişiklik öngören bir hüküm var. Bizim de 5682 sayılı Pasaport Kanunu’nun 14’üncü maddesinde değişiklik talebimiz oldu 2011 yılında, onuncu ayda, 27/10/2011 ve (2/168) sayılı kanun teklifimiz var aynı konuda. Belli şartları taşıyan avukatlara hususi pasaport verilmesiyle ilgili, noterlere ve avukatlara verilmesiyle ilgili teklifimiz vardı. Burada görüyorum ki görüşmekte olduğumuz tasarıyla birleştirilmemiş. Oysa bu tasarinın 35’inci maddesinde, madde gerekçesinde benim teklifimi içeren 14’üncü maddeyle ilgili hususlar var. Gerekçeyi aynen okuyorum, diyor ki: “5682 sayılı Kanun’un 14’üncü maddesinde hususi damgalı pasaportlar ve bunların kimlere verileceği ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup bu maddeye göre, devlet memurlarından birinci, ikinci ve üçüncü derecede kadrolarda bulunanlara, bunların emeklileri ile meslekten ayrılanlara hususi damgalı pasaport verilebilmektedir.” Yani gerekçede bahsettiğiniz bir hüküm var, bizim de teklifimiz tamamen bu gerekçede belirtilen hükümlerle ilgiliydi. Tasarımız en azından birleştirilip burada Komisyonun huzurunda görüşüldü, birleştirilmesine karar verilir veya reddedilirdi. Bu birleştirmeyi yapmadığınız için ben üzgün olduğumu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dinçer, incelettireceğim.

Sayın Bakan, bilgi vermek ister misiniz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili önergede benim de imzam var, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam efendim, bakın, söz verdim. Geneli üzerindeki görüşmelerde herkese söz vereceğim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır efendim, ben de...

BAŞKAN – Hayır, efendim, olmaz öyle. Olur mu? Bir kişiye söz verdim Anayasa’ya aykırılıkla ilgili, gerekçeyi de okutmadım, söz verdim üstelik. Bundan sonraki görüşmelerde hepiniz düşüncelerinizi aktaracaksınız.

Sayın Bakanım, söz almak ister misiniz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sonra da söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakanım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Olur mu? İlgisi olmayanlara söz veriyorsunuz, bize söz vermiyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Olmaz öyle şey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milletvekili bağımsızdır Sayın Başkan, milletvekilleri arasında hiyerarşik bir yapı yok ki.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, bakın, imzası var önergede, benim dışımda.

BAŞKAN – Efendim, imzasının olması...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, ben onun adına konuşmadım ki.

BAŞKAN – Efendim, onun adına konuştunuz demedim size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milletvekilleri arasında hiyerarşik...

BAŞKAN – Sayın Tanal, arkadaşlarımız kendilerini o kadar güzel ifade ediyorlar ki sizin ayrıca katkıda bulunmanıza gerek yok efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milletvekilleri arasında hiyerarşik yapı olamaz, her milletvekili kendisini bağımsız ifade eder.

BAŞKAN – Efendim, lütfen... Herkesin fikrine, düşüncesine tercümanlık, avukatlık yapmak zorunda değilsiniz, lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, ben avukatlık yapacağım, hukukun üstünlüğü yok edildiğinde...

BAŞKAN – Şimdi, burada geneli üzerindeki görüşmelere...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, Komisyonu istediğiniz gibi idare edemezsiniz.

BAŞKAN – Efendim, böyle bir şey var mı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, bana niye söz verdiniz?

BAŞKAN – Hemen açıklayayım efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bana veriyorsunuz...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, açıklayabilir miyim Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Estağfurullah, buyurun efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum anlayışınız için.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir önerge vardı. Doğrusu, yapmamız gereken usulen, bu önergeyi okutup bilgilerinize sunmak, ondan sonra geneli üzerindeki görüşmelere geçtiğimizde Anayasa'ya aykırılık iddiaları da dâhil olmak üzere milletvekillerine söz vermektir. Ben bu noktada yine bir pozitif ayrımcılık yaptım, önerge sahiplerine, Sayın Bakanın söz isteyip istemediğini sormadan söz verdim.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Herkese vermediniz Sayın Başkan, bir kişiye verdiniz.

BAŞKAN – Herkese veremem ki. Herkese ne zaman vereceğim? Şimdi, Sayın Bakan sunuşunu yaptıktan sonra, bu konuda fikrini ifade etmek isteyen bütün milletvekillerimize söz vereceğim. Hatta öncelikli olarak her grup adına bir arkadaşımıza söz vereceğim, ondan sonra da sırasıyla söz isteyen bütün milletvekillerimize söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakanım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, bana hangi gerekçeyle söz vermişseniz önergede imzası bulunan diğer arkadaşımıza da aynı gerekçeyle söz vermek durumundasınız. Dolayısıyla, şu anda Sayın Bakanımın söyleyeceği sözleri sabırsızlıkla bekliyoruz ama bu olmaz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önce Anayasa'ya aykırılığı sonuçlandırmadan siz başka işlere geçiyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Daha Anayasa'ya aykırılığı tartışıyoruz, müzakere ediyorsunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ya Anayasa'ya aykırılık tartışması bitmeden siz esasa nasıl geçiyorsunuz?

BAŞKAN – Esasa geçmiyorum, efendim, maddelere geçmiyorum, esası konuşurken Anayasa'ya aykırılığı konuşacağız zaten. Hemen önce bu bitecek de sonra başka fikri olan var mı diyecek değiliz, bütün fikirleri dinleyeceğiz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, o önergede gerekçenin...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz Sayın Türkoğlu. Lütfen, İç Tüzük'e göre toplantıyı yönetmeme izin verin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İç Tüzük'e göre yönetmiyorsunuz ki keyfinize göre yönetiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri; sunumdan önce sizleri saygıyla selamlıyorum. Huzurlarınıza getirdiğimiz iç güvenlik reform tasarısıyla ilgili olarak yapacağınız eleştiri, katkı ve değerlendirmeler için şimdiden teşekkür ediyorum.

Aziz milletimizin temel problemlerini çözmek konusunda farklı politikaları olması beklenen partilerin farklı çözümlerinin olması tabiidir. Önemli olan, demokratik bir çerçevede milletimizin meselelerinin tartışılması, değerlendirilmesi ve kararlaştırılmasıdır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; takdim ettiğimiz tasarımız Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ve diğer kanunlarda, Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ilişkin kanunlarda, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda değişiklikler öngörmektedir.

Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; izninizle biraz detaylandıracağım tasarılarımızın ne getirdiğini ve takdirlerinize bu şekilde sunmuş olacağım.

Birincisi, suçun önlenmesine ilişkin arama yetkisi, bu konulara ilişkin düzenlemeler getirmektedir. Suçun işlenmesinin önlenmesi, kaçan faillerin yakalanması; kişilerin hayatına, mal varlığına veya topluma yönelik tehlikenin önlenmesi amacıyla durdurulan kişinin üstünün, eşyasının ve aracının aranması, kolluk amirinin yazılı emriyle aranması. Bu kolluk amirleri mülki amirler tarafından belirlenecektir. İncelediğimiz başka ülkelerde de bunun örnekleri var. Yani, her bir polis memuruna ya da jandarma görevlisine yani sahada görev yapan bütün kolluk yetkililerine, birimlerine bu yetkiyi vermiyoruz ancak onların önceden belirlenmiş olan amirlerine bu yetkiyi veriyoruz. Bunun tabii önemli sonuçları var. Bu tasarımı hazırlarken, takdim ederken bir hususa dikkatinizi istirham ediyorum, o da belli suçlarda ve suçüstü hâllerinde düzenlemeler yapılmıştır. Bunun nedeni de vatandaşlarımızın sokaklarında, mahallelerinde gerçekten suçluların olduğu kanaatine vardıklarında devlet görevlilerinin bu suçlularla mücadelede yani hırsızlık yapanla, gasp yapanla, uyuşturucu satanla, bunlarla mücadelesinde bir zafiyet olmamasını sağlamak içindir. Bunların o anda tabii bir adli birime ya da mülki birime ulaşması oldukça zordur. O anda müdahale edilmesi gereken hususlarda müdahale edilmesini sağlayan düzenlemelerdir. Bir saygıdeğer milletvekilimizin de dile getirdiği gibi, bu düzenlemeleri yaparken denetim mekanizması da kurulmuştur ve yine düzenlemelerle, ikincil düzenlemelerle bu denetim mekanizması daha da detaylandırılacaktır.

Bizim başka bir tasarımız da şu anda Genel Kuruldadır. Kolluğun gözetim ve denetimine ilişkin komisyon kuran ve sivil bir gözetimin kolluğun iş ve işlemlerine nezaret etmesini sağlayacak olan tasarımız da Genel Kuruldadır, onu da bu

tasarıyla birlikte Meclisimiz uygun görürse yasalaştırıp bir bütün olarak meseleye vaziyet etme amacımızı arz etmek istiyorum, yasalaştırmayı arzu ediyoruz.

Değerli milletvekillerim, evde ve iş yerinde ifade alma imkânı getiriyoruz ve vatandaşlarımızın bir meselede hemen karakola çağırılması yerine vatandaşlarımıza telefon edilerek kendilerinin bilgisine başvurulacağı ya da -tabii, çok tehlikeli olmayan suçlar burada söz konusudur- kendilerine "Sanık olarak yahut şüpheli olarak yahut şahit olarak yahut da bilgisine başvurulması yöntemiyle bilgilerinden istifade edilecek bir kişi olarak karakola mı gelmeyi arzu ederler, yoksa iş yerlerinde ya da evinde mi ifadesini vermeyi arzu eder?" sorusu tevcih edilerek ona göre, vatandaşın kararına göre işlem tesis edilecektir. Bunu doğrusu tamamen gidip yerinde ifade alma olarak düzenleyebilirdik ancak geleneklerimiz itibarıyla bazen vatandaşlarımız kendi iş yerlerinde ya da bulundukları mekânda kolluk güçlerini, birimlerini görmeyi arzu etmeyebilirler. Bu bakımdan takdiri kendilerine bırakan bir düzenlemedir.

Diğer taraftan, tabii, molotof silah olarak tanımlanıyor bu tasarımızda. Zaten Yargıtay içtihatlarında şu anda silah olarak tanımlanmıştır ancak takdir edersiniz ki özel kanunlarda, düzenlemelerde tabii bu suç işlendikten sonra silah olarak tanımlanması bakımından berraklık teşkil etmiyor, yetersizdir ve o kanundaki karakola mı gelmeyi arzu edersiniz. Bu bakımdan burada bir gri alan var. Suç işlenip molotofla bir kişi ancak yaralanır ya da bir vefat söz konusu olursa o zaman silah sayılıyor Yargıtay içtihadıyla. Oysa bu çok önemli bir konudur. Tabii, Meclisimizin iradesinin bunu netleştirmesi gerekir. Suçu önleme konusunda, suç işlenmeden önce alınacak tedbirler ve etkisizleştirme konusunda silah sayılmıyor, bu bakımdan da gerekli tedbirler alınmıyor. Bunu düzenliyoruz. Molotof ve benzeri yakıcı maddeler, boğucu maddeler, ki bu da yine Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanmıştır, ona molotof dışında herhangi bir ekleme yapmıyoruz, oradaki tanım aynen alınmıştır; bu, silah olarak tanımlanıyor. Bir gösteride ya da bir biçimde kolluk birimlerine bunu kullanacak olan, bu milletin hayatını tehlikeye düşürecek ve bazen silahtan daha ağır etkileri olan bu yeni yöntemle karşı kolluk güçlerinin gerekli ve ölçülü tedbirleri alabilmesini, etkisizleştirecek ölçüde silah kullanabilmesini düzenleyen maddeler yer almaktadır.

İstihbarat dinlemesine ilişkin maddede çok basit bir düzenleme yapıyoruz. O da, şu anda yirmi dört saate kadar bir istihbarat dinlemesi yetkisi var, bu yetki devam ederken yirmi dört saat içerisinde hâkime başvuruluyor, hâkim de yirmi dört saat içerisinde karar veriyor. Şimdi, tabii, hâkim karar verinceye kadar -bu düzenlenmediği için maddede- kesiliyor dinleme. Bunun sakıncalarını geçtiğimiz olaylarda ve ondan önceki bazı uygulamalarda gördük. Burada basit bir düzenlemeyle, hâkim karar verinceye kadar ama her hâlükârda kırk sekiz saati aşmamak üzere -yani hâkim kırk sekiz saat içerisinde karar vermese bile artık o zaman kesilecektir- bu kesintiyi ortadan kaldırmak için bir düzenleme getiriliyor. Hâkim kırk sekiz saat içerisinde karar verinceye kadar dinlemenin devam etmesi sağlanıyor.

Diğer taraftan, tabii, daha yetiştirebilirsek sonra huzurlarınıza, değerli milletvekilleri, Sayın Başkanım, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nda getireceğiz. Tabii, onun başlangıcı bile, burada ifade etmek gerekir ki 1983 yılında çıkmıştır ve birinci cümleyi okuyan insanlarda bıraktığı intiba olumsuzdur. Birinci cümleyi okuduğunuzda hakların düzenlenmesi değil yasakların ifadesi anlaşılıyor. Bir deklarasyonu sanki, toplantı nasıl yapılamaz, nasıl engellenir, bunun oradaki ifadelerini görmek... O günkü siyasi atmosferi dikkate aldığımızda bu anlayışla düzenlenmiş bir kanundur. Sonra o daha demokratik bir bakışı yansıtan düzenlemelerle ele alınıyor şu anda. Umarım fırsat olur ve değerlendirme imkânımız olur, onları da o yasa tasarısında sunabiliriz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Allah sizden korusun, iyileştirdiğiniz daha da ağırlaşıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Tabii, o sizin değerlendirmeleriniz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toplumun hassasiyetlerini etkilemeyecek şekilde bir düzenleme getirdiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Milletvekilim, şimdi, bakınız, ben değerlendirmelerimi yapayım. Tabii, sizin müdahalelerinize vereceğim çok cevap olur ama konumuz bu değil, milletin önemli meseleleri var.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bu, milletin önemli meselesi değil mi Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Ve milletin önemli meselelerini biz kendimiz bizim politikalarımız çerçevesinde... Elbette siz ayrı partisiniz, ayrı politikalarınız olacaktır; baştan söyledim, onu milletimize sunarsınız, milletimiz onu değerlendirir, sizin o politikalarınızı benimserse ve size yetki verirse siz de öyle düzenlemeler yaparsınız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Anayasa yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Burası siyasi bir heyettir. Daha önce de arz ettim, Anayasa değil, bizim işimiz, siyasi heyetlerin işi bir meselenin vatandaş bakımından, milletimizin çıkarları bakımında uygun olup olmadığının tartışılmasıdır.

ATILLA KART (Konya) – Yani, hukuku ne yapacağız?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Ben öyle düşünmüyorum, Anayasa'ya uygun diye düşünüyorum.

ATILLA KART (Konya) – İnsan haklarını ne yapacağız?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Efendim, Anayasa'ya uygun diye düşünüyorum. Siz Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünüyor da milletin lehine olduğunu düşünüyor iseniz düzenlemelerin, getirirsiniz Anayasa'yı da değiştiririz. Burası siyasi bir heyettir, burası kurulu düzenin çerçevesiyle eğer kendini bağlı hissedecekse siyasi değerlendirmelere sonuna kadar saygım var. Eğer öyle değil de mevcut mevzuatın değiştirilemezliği anlayışıyla, kodlarıyla cümleler kurulacaksa o zaman kendimizi inkâr etmiş oluruz. Burası bir düzeni yeniden kurabilecek güce sahiptir.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Çarpıtmayın Sayın Bakan, mevcut mevzuatın değiştirilmesi değil, mevcut mevzuatın yasaya uygun değiştirilmesi.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Efendim, işte biz mevzuat getiriyoruz. Hukuk devletinin sınırlarının temel hak ve özgürlükler çizer. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararları tartışmıyoruz burada. Elbette temel hak ve özgürlükler anayasaların da üstündedir, bunu üstüne basa basa söylüyorum. Temel hak ve özgürlüklere ilişkin, onları sınırlandırıcı herhangi bir düzenleme bizden gelemez, gelmemiştir şimdiye kadar da. AK PARTİ iktidara geldiği günden itibaren sürekli reformlarla bu alanı genişletmeye çalışmıştır. Tabii ki takdirdir yani bunu bir zorunluluk olarak görmüyorum ama siyaset bir bütün olarak bu bizi birtakım sıkıntılara sokan Anayasa'yı da topyekûn değiştirme iradesini gösterebilseydi de keşke bunları hiç tartışıyor olmasaydık.

Değerli milletvekilleri, tabii, şiddet içeren toplantılara müdahalelerde birtakım düzenlemeler getiriyoruz. Kimliğini gizlemek için, orada molotof atmak için yüzünü gizleyen ve milletimizin can ve mal güvenliğine karşı tehlikeli faaliyetlerde

bulunan kimselerin de yakalandıklarında hiç olmazsa tutuklanmalarını sağlayabilecek düzenlemeler yapıyoruz. Burada tamamen kurallara uyarak, herhangi bir toplumsal ya da kendi tepkisini dile getirmek için Toplantı Kanunu'ndan yararlanmayı düşünen, yararlanmak isteyen kişiler için hiçbir olumsuz düzenleme yoktur. Kimliğini gizlemek amacıyla yüzünü örten, şiddet kullanan ve bunlara molotof atan ve başka yaralayıcı maddeler kullananlara ilişkin düzenlemeler vardır. Tabii, bu düzenlemeler adı altında, bunlar gerekçe gösterilerek vatandaşlarımıza, bunları kullanmayanlara yönelik güvenlik birimlerinin yetki kullanmasının önüne de birtakım mekanizmalar koyuyoruz ve onları önleyici tedbirler de alıyoruz. Başka öneriler olursa da bunları saygıyla selamlarız ve saygıyla karşılarız, onu da baştan söyleyeyim.

Vatandaşımızın malına, mülküne zarar verenlere rücu hakkı var ama zaman aşımını iki katına çıkarıyoruz ve rücuyu biraz daha berraklaştırıyoruz. Molotof ve silah kullanımında yine tutuklanmayı gerektirecek ölçüde cezayı artırıyoruz. Bonzai ve uyuşturucu cezalarına ilişkin de artırım geliyor ve bunların, bonzainin sanki hafif bir uyuşturucuymuş gibi zinhar anlaşılmamasını sağlamak için eroinle eş değerdir ve eş değer düzenlemeler yapıyoruz çünkü bundan vatandaşlarımızı, çocuklarımızı gerçekten korumak zorundayız. Okul, yurt, hastane ve ibadethane gibi yerlerde, onun belirlenecek alanlarının içerimlerinin yetki kullanmasının ise çok ciddi oranda, yarı yarıya cezalarını artıracak düzenlemeler getiriyoruz ve oralara ilişkin de, gelecek hafta inşallah biz bunu takdim edeceğiz milletimize, narkotimler kurarak bunları tamamen kontrol altına almayı planlıyoruz.

Çok saygıdeğer milletvekillerimiz, Sayın Başkan; gözaltı konusuna biraz önce değinmiştim, arzu ederseniz bazı ülkelerden örnekler de verebilirim. Ama suçüstü hâliyle sınırlı olmak üzere belirli suçlarda ve mülki amirin belirlediği kolluk amirlerinin emriyle, onların belirlediği belirlenmiş üç beş kişinin vereceği emirle, yirmi dört saate kadar ve şiddete dayalı toplu suçlarda -bir kalkışma gibi- kırk sekiz saate kadar gözaltı yetkisi veriliyor. Bunlar hangi suçlardır? Mesela cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu imal ve ticareti, fuhuş, cebir ve şiddet içeren suçlar, sokağa çıkma yasağını ihlal etme, bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranmak, kolluk kuvvetlerine direnme ve mukavemet suçları gibi... Yani tabii, bir olayda suçüstü hâlinde direnme... Bunun çok detayına girdiğimiz zaman, maddeler tartışılırken görülecektir yani bir şiddet olayında ve bazı, milletimizi gerçekten çok huzursuz eden suçların işleniyor olması hâlinde ve yetkili amirin talimatıyla gözaltına alma yetkisi veriliyor. Bu çeşitli Avrupa ülkelerinde yirmi dört saatten kırk sekiz saate, bazen yetmiş iki saate kadar düzenlemeler var. Burada önemli olan gerçekten de kötüye kullanımı engelleyecek mekanizmaların geliştirilmesidir. Bunu ben de çok önemsiyorum. Bu bakımdan düzenlemelerimizde bunlara ilişkin değerlendirmeler ve maddeler de koyduk.

Güvenlik tedbirlerine, değerli arkadaşlar, şiddet olaylarında uymayanlar... Şimdi, milletin malına yönelik, ambulans, itfaiye, çekici ve benzeri araçlara, bunları kullanan kişilerin yaralanmasına neden olanlara cezalar getiriliyor ve bunları tarumar edenlere de bu zararların ödenmesi konusunda sorumluluk getiriliyor.

Bir de kiralık araçlar var. İnsanlar araç kiralityorlar ve bunları kiralayanın kimliğiyle araç bilgilerinin kolluğa bildirilmesi ve aracın bulunduğu coğrafya tespit cihazının takılması zorunluluğu getiriliyor. Yani bu bizim maddeyle, burayla ilgili değil, bundan önce çok tartışılan ve sektörün de arzu ettiği bir düzenlemedir. Yani araç kiralandığı zaman tabii bu araç kiralandı ve piyasaya çıktı, trafiğe çıktı diye bilinmesi gerekiyor. Burada bir aksaklık olmuştur, bu aksaklık, şimdiye kadar olan aksaklık gideriliyor.

Diğer taraftan, emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemelerimizde, değerli milletvekilleri, birincisi personel piramidinin düzeltilmesi sağlanıyor. Burada daha önce, yani hükümetlerimizden önce yapılmış düzenlemeyle bugüne kadarki uygulamada şöyle bir piramit ortaya çıkmıştır, istirham ediyorum buna bakmanızı: Şimdi, şu andaki piramit, personel piramidi şurada olduğu gibidir. Bizim getirdiğimiz düzenlemeyle şu hâle gelecektir. Bu ne demek? Neden kaynaklandı? Önce, şu anda, bazı rakamlar vereyim. Bizim, birinci sınıf emniyet müdürü yani illerimizde il emniyet müdürü olarak istihdam ettiğimiz 81 il emniyet müdürümüz var. Bazı daire başkanlıkları, bazı okul müdürlükleri ve müfettişler -emniyet müdürlerinden müfettiş yapıyor- bunların şu andaki sayısı 1.754 merkez emniyet müdürleri, APK uzmanları gibi. Oysa bizim, o bütün biraz önce saydığım birimlere de pozisyonlara da birinci sınıf emniyet müdürü atayacağımızı düşündüğümüzde 650 civarında ihtiyaç var. Yani aşağı yukarı ihtiyacımız olanın 3 katı civarında birinci sınıf emniyet müdürü var. Tabii, bu insan kaynağını etkin kullanma bakımından büyük sorundur. Hem o kişiler için sorun, birinci sınıf emniyet müdürü yapıyorsunuz ve birinci sınıf emniyet müdürü yaptıktan sonra iş veremiyorsunuz, bir pozisyonda değerlendiremiyorsunuz. Milletimizin bu konuda hem hizmet almasının imkânı ortadan kalkıyor hem de maliyeti milletimize dönüyor. Bu sürdürülebilir bir durum değil. Nedeni? Süresi gelen herkes terfi ediyor. Şimdi, bu doğru bir yöntem değil. Biz ihtiyacımız olanı kadari terfi etsin diyoruz. Yani ne kadar emniyet müdürü...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yirmi yedi yıldan yirmi bir yıla düşürülüyor Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANİ EFKAN ALA – Önemli değil...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yirmi bir yıla düşürülüyor.

İÇİŞLERİ BAKANİ EFKAN ALA – Arkadaşlar, bunun onunla ilgisinin olmadığını en iyi siz biliyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yirmi bir yıla düşüyor birinci sınıf emniyet müdürü için.

İÇİŞLERİ BAKANİ EFKAN ALA – Düşürmek ayrı bir şey yani sırası gelen herkesin terfi etmesi ayrı bir şey. Şimdi, komiser yardımcısı olarak giren benim... Bakınız, 6.679 komiser yardımcısı var. Biraz önce 3 katı emniyet müdürü var dedim ya. Ne kadara ihtiyacımız var? 12.500 komiser yardımcısına ihtiyacımız var. Yani sahada görev yapacak olan, asıl o biraz önce söylediğimiz suçlularla, suçla mücadele edip vatandaşın can ve mal emniyetini koruyacak olan, vatandaşın düşünce ve ifade hürriyetinin bir alanı olarak -diyelim ki kurallara uygun gösteri yapıyor, toplantı yapıyor ve bazıları da ondan memnun olmuyor- onların toplantı yapma hürriyetini de hakkını da garanti altına alacak olan, bütün işleri yürütecek olan sahadaki bu komiser ve komiser yardımcılarını, yarı yarıya. Peki, komiser ne kadar ihtiyacımız var? 10 bin komiser ihtiyacımız var. Ne kadar komiserimiz var? 2.174. Bizim yaptığımız değerlendirmeye göre 7.516 başkomisere ihtiyacımız var, şimdi 1.055. Burada bir problem var. O bakımdan, biz bunları... Ama aradaki şeyler de birbirine yakın. Yani şube müdürü seviyesinde. Bu nedir? Memurların ihtiyacına göre, hangi birime baksanız, aslında bizim bu alanda da ciddi personel reformuna ihtiyacımız var. Reformların sürekli devam etmesi gerekiyor ve şimdiye kadar birçok alanda reform yaptık. Ama gerçekten bu böyle kurgulanmış ve çözümünden çok sorun üretiyor ve memurların ihtiyacına göre, yani daha doğrusu amirlerin ihtiyacına göre rütbeli memurların, amirlerin ihtiyacına göre dizayn edilmiş bir düzen var, sistem var, şimdi onu değiştiriyoruz. Yarın tabii ki sürekli gelişmelere göre düzenlemeler yapılacaktır, değerlendirmeler yapılacaktır. Bu

yapacağımız yeni düzenlemelerle bundan sonra ihtiyacımız olduğu kadar terfi olacaktır ve böylece yığılmalar birinci sınıfta, diğer alanlarda olmayacaktır ve yine yaptığımız düzenlemelerle bu aşağıdaki... Komiser, başkomiser ve komiser yardımcılarının da, şu anda bir sistem var, şu anda da yürüyor bu, üniversite mezunu alıyorsunuz, bunun sayısını artıracğız, çok kısa zamanda bu ihtiyacı karşılayacağız. Yani komiser yardımcısı, komiser ve başkomiser seviyesinde kısa zamanda biz açığın kapatılmasını planlıyoruz. Çünkü çok sayıda üniversite mezunu insanımız var, gençler var ve bizim de onların hizmetine ihtiyacımız var. Böylece vatandaşımızın güvenlik ihtiyacıyla gençlerimizin iş ihtiyacı buluşturulmuş olacaktır.

Şimdi, ilçelerimizde ikinci sınıf emniyet müdürleri dahi görevlendirilemiyor. Bu ikinci sınıf emniyet müdürleri bundan sonra ilçelerimizde görev alabilecekler. Daha yetkin arkadaşlarımız, bunlar ilçe emniyet müdürleri olarak görev alacaklar. Emniyet Genel Müdürlüğünde tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ile şube müdürlüklerine emniyet hizmetleri sınıfı dışından personel atanmasına imkân getiriyoruz. Sağlık Daire Başkanının, Teknik Daire Başkanının, Mali Hizmetler Daire Başkanının ya da şube müdürünün polislikten geliyor olması gerekmez, bu tabii ki maliyeciyi olmalı, teknik hizmetlerden gelmiş olmalı, mali hizmetleri bilen arkadaşlarımız, üniversite mezunu çok sayıda görevlimiz var, onlar olmalıdır diye düşünüyoruz.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, bir tereddüdümü gidermek bakımından, şu andaki meri mevzuata göre bazı teknik daire başkanlıklarına emniyet hizmetleri sınıfı dışında daire başkanı atamak mümkün müdür şu anda?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Olan var olmayan var. Bunlarda yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Eee, demek ki varmış.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Var da olmayanı getirdik biz de Sayın Milletvekilim. Bunda anlaşılacak ne var ki? Olanı getirmedi, olmayanı getirdik.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Olmayan hangisi?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – İşte, saydım biraz önce.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onlar var şu anda.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Yok, saydım ve o olmayanları getirdim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Olanı sayamazsınız ki.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Daha sonra lütfen, şimdi detaya...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama doğru bilgi verelim yani.

BAŞKAN – Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama yanlış...

BAŞKAN – Siz de yanlış dersiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Ee, doğru... Yani olmayan...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama ayıp oluyor yani.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, Sayın Milletvekilim, yani bu detaylar memurları ilgilendiren detaylar. Ben burada neden size zaten olabilen bir şeyi söyleyeyim? Yani, siz benim yerimde olsanız böyle bir şey söyler misiniz? Şu anda görevlendirmeye, tedviren, inşaat, emlak dairesi, bilmem ne yapıyorsunuz, bunlar büyük... Siz de bilirsiniz, bunlar Sayıştay denetimlerinde, başka hususlarda sürekli problem ve buralara siz emniyet hizmetleri olmayanlardan atama yapamazsınız, asaleten atamaya ancak kanuni düzenleme yaptığımız için yapabileceğiz, şu anda yapamıyoruz. Yapabilecek olsak neden getirelim ki? Yani bu çok önemli bir husus da değil.

Şimdi, güvenlik...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çok basit, kadro değişimi yoluyla pek de alabilirsiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Hayır, orada kadro değişimi kanunda düzenlendiği için yapamıyoruz. Yani Bakanlar Kuruluyla kadro değişimi ancak kanun izin verirse yapabiliyorsunuz. Bunlar basit teknik düzenlemeler.

Polis kolejinin kapatılması, burada polis ve güvenlik bilimleri fakültesinin kapatılması söz konusu. Burada, polis kolejine iki yıldır zaten öğrenci alınmıyor ve şimdi de iki sınıf var orada, o iki sınıfla ilgili detaylarını tartışacağız tabii, değerlendireceğiz. Onunla ilgili iki sınıf var sadece. Güvenlik bilimleri fakültesini de kapatıyoruz. Burada ana hedefimiz şudur: Tabii, daha önce bu sistemler bazı yerlerde, Türkiye de dâhil olmak üzere, denenmiştir, deneniyor. Daha önce de polis kolejleri çeşitli dönemlerde kapatılmış. Mesela 1988'de Afyon Polis Koleji; Adana, İzmir ve Kayseri Polis kolejleri 1992'de; İstanbul Polis Koleji 1994'te ve Bursa Polis Koleji 2013 yılında kapatılmış. Tek Polis Kolejimiz var, şimdi en son o, onu kapatıyoruz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Öğrenciler ne olacak Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Onu konuşacağız.

Bunun nedeni de bir sınıf oluşuyor, verimli olmadığı anlaşıldı. Biz, bu kadar, üniversitelerin yaygınlaştığı, liselerin çok sayıda mezun verdiği bir Türkiye'de artık orada yetişmiş insanları alıp burada, lise mezunuysa işte iki yıl, üniversite mezunuysa -üniversite mezununu hangi yere alacağınıza göre değişiyor- komiser mi yapacaksınız, komiser yardımcısı ya da polis mi yapacaksınız ona göre belirli sürelerle eğitim vererek daha sivil bir anlayışın bu sisteme girmesini sağlayacak düzenlemeler yapıyoruz. Bazı ülkelerde oranlar vardır. Mesela, -yüzde 60'a 40- yüzde 40'ı mutlaka dışarıdan olmalıdır gibi. Bu neyi sağlıyor? Bu, vatandaşla irtibatının koparılmasını sağlıyor bu tür güvenlik hizmeti sunan birimlerin ve daha bir demokratik atmosfer içerisinde görev yapmalarına fırsat veriyor. Bir sınıf oluştuğu zaman o sınıfın kendisini idame ettirme güdüsü de beraberinde geliyor. Bu, oradaki kişilerden bağımsız olarak sistemin ortaya çıkardığı bir problemdir. Biz de sistemik çözümler üretiyoruz. Ne yapıyoruz polis kolejlerini? Yine aldıkları puanlara göre bunların diğer kolejlere dağılımını yapacağız. Bunlar 582 öğrenci. Bunların yine polis olma hakları devam ediyor. Yani, sınavla biz bundan sonra... Daha geçen sene sınavla... Nereden mezun olursa olsun polis sınavla oluyor. Ve bunların yine o hakları devam ediyor, başka üniversitelere girme hakları da devam ediyor. Güvenlik bilimleri fakültesinde de... Bunların iktisadi ve idari bilimler fakültelerine, YÖK, dağılımlarını yapacak. Bunların da yine sınavla polis olma hakları devam ediyor ve başka üniversitelere de -birazda aslında avantajlı hâle de geliyorlar- müfettişlik, kaymakamlık, başka bütün alanlara, sosyal bilimlerdeki bütün alanlara da girme hakları geliyor.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Niye sadece iktisadi ve idari bilimler Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANİ EFKAN ALA – Onu konuşuruz. Başka yerlere de önerileri orada alabiliriz, başka fakültelere de olabilir. Bunu hakikaten -zannediyorum alt komisyona gidecek- samimiyetle söylüyorum, bu milletin meselelerini çözerken yani yararlı olabilecek daha uygun önerilere de her zaman açığız. Yani, kimsenin de hakkını hukukunu ihlal etmeyecek biçimde şimdi sınav getiriyoruz. Yani, diğer alanlara da getirdik. Bir yere aldığınız zaman, takdir edersiniz ki, şimdi oradakilerin sadece durumunu düşünerek; aldık, iki sene sizi eğittik, iki sene sonra verdiğimiz eğitimi aldınız mı almadınız mı diye bir sınava tabi tutulmaları gerekmez mi? Bu sınava tabi tutulma ortadan kaldırılmış ve birtakım büyük problemlerin yaşandığını görüyoruz arkadaşlar. Onun için, oraya alırken sınava alıyoruz. Bir de orayı bitirirken sınava alacağız. Yani, verdiğimiz dersler, verdiğimiz işler yerine gelmiş mi; iki yıl polislik eğitimi verdik ama acaba bu eğitimden yeterli bilgiyi, birikimi aldı mı o kişi diye, daha ciddi tutulsun, eğitim daha çok sonuç doğursun diye. Kamuoyunda tartışılan problemlerin varlığını yokluğunu tartışmaya bile hacet yoktur, o başka bir mevzudur, o başka bir konudur.

Şimdi, değerli arkadaşlar, jandarma teşkilatına ilişkin bir düzenleme yapıyoruz. Bu da gerçekten önemli bir düzenlemedir. Buradaki temel felsefemiz, elbette demokratik rejimlerde halka hesap verenlerin sorumluluklarıyla mütenasip yetkiye sahip olmaları gerekir ve o sorumluluğun gereğini de yerine getirmelidir. Şimdi, bakan ya da sivil irade sorumlu olduğunda... Biz istesek de istemesek de buralardayız, her gün Meclise geliyoruz, ben henüz seçilmemiş bir Bakan olmama rağmen sürekli hesap soruyorsunuz, hakkınızdır, sormalısınız ama benim de dönüp benim emir verdiğim ve benim adıma görev yapan insanlara, yetkililere ilişkin, görevlilere ilişkin tasarruf hakkının olması tabiidir. Hep birlikte memleketin çok daha demokratik, çok daha, gerçekten, müreffeh bir Türkiye olması konusunda çalışıyoruz. Elbette politikalarımız farklı olacaktır, olabilir. Biz başka bir yoldan buna ulaşabileceğimizi söyleriz, siz başka bir yoldan ulaşabileceğimizi söyleriz, sonuçta millet karar verir ama gerçekten biz size karşı sorumlu olmalıyız ama o nispette de o sorumluluğun gerektirdiği yetkilere de sahip olmalıyız. Yetki başkasında, sorumluluk başkasında olunca o aradaki gri alan milletimize layık güvenlik hizmeti veya herhangi bir hizmeti üretmeyi sağlamıyor gerçekten.

Burada şu düzenlemeleri yapıyoruz, şu anda biraz muğlak şekilde var, bu bağlılık olduktan sonra: Büyükşehir belediyesi kurulan illerde normalde ilke olarak aslında biraz tereddütlü bir düzenlemedir mevcut düzenleme, jandarmaya büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde de şu anda fiilen var olan görev ve yetki alanını -belki biraz daraltarak, bazı yerleri de genişleterek verilebilir- yine siyasi iradeye alıyoruz, Bakanlık karar verecek. Yanlış yaparsak da burada bunun hesabını siz benden sorabilirsiniz arkadaşlar, soracaksınız zaten.

Atama konusunda düzenlemeler yapıyoruz. Jandarma teşkilatında daire başkanı ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atama yetkisi İçişleri Bakanlığına veriliyor. Bu ne demek? Şu anda, bakınız, il ve ilçe jandarma komutanını atayamayan, atama yetkisi olmayan bir kişiden, bir siyasi otoriteden arzu ettiğimiz şekilde bir güvenlik hizmeti sunması bekleniyor. Bunu içinde mülki idareden gelmiş olan arkadaşlarımız çok iyi bilirler, yıllarca bu tartışılmıştır, muhtemelen burada bazı karşı çıkmalar veya da değerlendirmeler olacaktır ama ben biliyorum ki bu konuda arkadaşlarımız, hele mülki idareden gelmiş olan arkadaşlarımız yıllarca bunun sıkıntısını çektiler, jandarmamız da bunu sıkıntısını çekti. Çünkü, hakikaten çok başlı bir durum var. Yani, askerî açıdan Genelkurmay'a bağlı. Efendim, kanunlar mülki idareye bağlı diyor, İçişlerine bağlı diyor ama bağlılığını gerçekten tesis edecek ya da ortaya koyabilecek bir düzenleme yok. Onlar da nereye bağlıyız, bize kim emir verecek, onun sıkıntısını zaman zaman... Tabii ki oranın bir geleneği var, dışarıya karşı ifade etmeyeceklerdir, etmezler ama bu tereddütlü bir durum ve sıkıntılı bir durum. Bunu berraklaştırıp, netleştiriyoruz. Atama yetkisi İçişleri Bakanlığına veriliyor.

Aynı şekilde, Sahil Güvenlik Komutanlığı da bizim -bu çok bilinmez- denizlerde, sahillerde güvenliği sağladığımız bir teşkilatımızdır. Jandarmaya paralel bir biçimde, Jandarma ile ilgili yaptığımız düzenlemelerle Sahil Güvenlik Komutanlığının da İçişleri Bakanlığıyla ilişkilerini güçlendiriyoruz ve düzenliyoruz. Neler yapıyoruz? Burada da Sahil Güvenlik Komutanlığına ilişkin rütbeli atamalarını İçişleri Bakanlığına veriyoruz. Burada genellere ilişkin düzenleme yok, o şundan: Generaller zaten üçlü kararnameyle atıyor arkadaşlar. Üçlü kararnameyle atandığı için... Genelkurmayın teklifi de tasvibi de var, tamam ama oradan başlıyor fakat sonuçta üçlü kararnameyle atıyor ve buna ilişkin düzenlemeleri buraya koymadık o bakımdan, bakanın zaten orada yetkisi olduğu için.

Diğer taraftan, yine her iki birimizle ilgili, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlığı personeliyle ilgili görevden uzaklaştırma yetkisi veriliyor bakana. İçişleri Bakanına bütün jandarma teşkilatı personeli askerî nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı görevden uzaklaştırma yetkisi verilmektedir, illerde de de valilere bu yetki veriliyor. Bürokrasiden gelen arkadaşlarımız çok rahatlıkla bilirler ki bütün devlet memurlarına ilişkin kendi emrinde görev yapan bakanların yetkileri vardır, valilerin de yetkileri vardır. Bütün diğer devlet memurlarına yönelik olan yetkiler burada da bu iki kuruluşumuza ilişkin getiriliyor. Burada Jandarma Genel Komutanlığımızın atanmasında, yine orada da yetki var geçen sene yaptığımız düzenlemeyle, İçişleri Bakanının orada da yetkisi var, onu hariç tuttuk çünkü onunla ilgili özel düzenleme var. Anayasa'daki "Yüce Divanda yargılanma" hükmü çerçevesinde nasıl görevden uzaklaştırılabileceği ya da alınabileceğine ilişkin hüküm var. Ataması da zaten yine üçlü kararnameyle oluyor, onun için Jandarma Genel Komutanımıza ilişkin düzenlemenin burada yapılmasına lüzum yoktu. Bu bakımdan görevden uzaklaştırma bir suç isnat edildiği zaman... Ve görev yerlerinin değiştirilmesi tabii. Yani, atanma, bir yerden alıp bir yere atama ve bir suç isnat edilirse ya da muttali olunursa buna ilişkin görevden uzaklaştırma yetkisi, bu diğer devlet memurlarında olan yetkiler.

Denetlemeye ilişkin yine İçişleri Bakanının -mülkiye müfettişleri vasıtasıyla şu anda da yapıyoruz ama birtakım orada pürüzler ve alanın dışında olan birimler var, onlar da dâhil olmak üzere- valilerin, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı üzerinde denetleme yetkileri, askerî görevler dışındaki bütün görevleri kapsayacak şekilde genişletiliyor.

Mülki idare amirlerine, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı personeli, Genelkurmay Başkanının görüşü de alınarak çıkarılacak bir yönetmelikle sicil verme, değerlendirme yetkisi ve imkânı getiriliyor.

İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izne ayrılması, mülki amirin onayına bağlanıyor. Şimdi, ayrılıyor ancak bilgi veriyor sadece kaymakama ya da valiyi. Takdir edersiniz ki bu kadar önemli bir görevi yapan kolluk amirinin bir yerde izne ayrılmasına o yerde asayişten ve güvenlikle ilgili olan makam izin vermelidir. Eğer o anda uygun değilse bu verilmemelidir. "Şimdiye kadar nasıl oluyordu?" diyebilirsiniz. Buraya getirdiğimiz her reform tasarısı için bu cümle

kurulabilir arkadaşlar, daha çok reform yapacağız, çok bu cümle kurulabilir ama beşerî ilişkilerle sorun çıkmadan yürütülüyor fakat beşerî ilişkiler devlet yönetimi için yeterli bir zemin değildir elbette.

Kıyafete ilişkin, şu anda bu mevcut kıyafet... Tabii, daha çok asayiş işiyle, yetkileriyle ve görevleriyle mücehhez bir teşkilattır Jandarma Genel Komutanlığı personeli. Ama şimdi, Türk Silahlı Kuvvetleriyle aynı üniformayı giyorlar. Genelkurmay Başkanlığıyla ve Millî Savunma Bakanlığıyla beraber çıkaracağımız ortak yönetmelikle bu kıyafeti değiştireceğiz. Jandarmaya özgü bir kıyafet olacak. Gelecek yıl içerisinde bunu hayata geçirebiliriz.

Nüfus hizmetlerine ilişkin birtakım teknik ve milletimizi de ilgilendiren düzenlemeler yapıyoruz. Bunlar, nüfus olaylarının elektronik ortamda tescili; hastanelere, mahkemelere, dış temsilcilikler ve evlendirme memurluklarına, doğum, evlenme, boşanma, ölüm olaylarını nüfus müdürlüklerine gitmeden elektronik ortamda bildirme ve tescil yetkisi veriliyor. Hani, bir hastaneye gittiğinde orada bir doğum olmuşsa hastane bildirsin nüfusa, vatandaşımız tekrar başka bir devlet dairesinin kapısına gidip orada zamanını harcamasın, elektronik ortamda meseleleri çözelim. Evlenme, boşanma ya da ölüm olaylarında da aynı şey söz konusu.

Ad ve soyadı değiştirme konusunda, değerli arkadaşlar, bazı yazım ve imla hataları var ya da anlam sıkıntısı olan soy isimler ya da isimler var. Bunlara ilişkin, mahkeme kararı olmadan bir değiştirme imkânı getiriyoruz. Burada, mesela "Deli, Dana, Manyak" gibi soy isimler var maalesef, bunlarla uğraşmak da istemiyor vatandaşımız, geçici bir düzenlemedir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, aranan şahıs olursa Sayın Bakan, mahkeme kararı olmaksızın nasıl şey yapacak? Suçla mücadele açısından diyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, efendim, Sayın Tanal, memleket mahkemeden ibaret değil, tabii bunu anlatacağım yani elbette.

Şimdi, bunlar tescil edilecek ve tabii her tarafa -kişi o nüfus cüzdanını değiştirecek- bildirilecek. Yani, aranan kişilere ilişkin de burada bir şeyler yapıyoruz.

Şimdi, bunlar, değişiklikler, mahkemede değişiklik olduğu zaman nasıl sonuç doğuruyorsa bu da öyle sonuç doğuracak, her yere öyle bildirilecek. Yani, mahkemeye yapacağı işi, şu ana kadar mahkemeye yaptığı işi biz şimdi yasayla geçici olarak müdürlüklere veriyoruz. Burada, tabii, müdürlük ile vatandaş arasında ihtilaf olabilir yani gittiği zaman müdür diyebilir ki: "Bunu ben değiştirmeye..."

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Müdür sayısı azdı, biraz önce dedik ya.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Söyleyeceğim efendim, söyleyeceğim.

Nüfus müdürleri bunlara diyebilir ki: "Uygun değil, bunu değiştirmeyeceğim." O zaman, ilçe idare kurulları var, oraya başvuracaklar, orası buna karar verecek. Diyelim ki vatandaş ilçe idare kurulunun verdiği karardan da memnun değil, o zaman biz İçişleri Bakanlığında bir birim, komisyon oluşturacağız ve bu komisyon karar verecek. Bunu da beğenmez ise tabii, yargıda, mahkemede değiştirme hususu her zaman açıktır. Yani, biz bir ciddi kolaylık getiriyoruz hem isimlere hem soy isimlerine ilişkin, yanlış, imla hatası olan, anlam kayması olan hususlarda mahkemeye gitmeden değiştirme imkânı olsun diye ve birtakım ara kademeler de koyuyoruz ki sadece memurun inisiyatifine mahkûm olmasın. Zaten, bu soy isimlerin ya da isimlerin çoğunun yanlış yazılması, memurların o anda yaptıkları hatalar. Dolayısıyla, bunları bu şekilde düzeltelim diyoruz. Bu, vatandaşlarımıza önemli bir kolaylık sağlayacaktır.

Boşanmasına rağmen mahkeme kararıyla kocasının soyadını kullanma izni alan kadının talebi hâlinde nüfus müdürlüğüne vereceği bir dilekçeyle mahkeme kararına gerek olmadan da evlenmeden önceki soyadını yeniden alabilecektir. Boşanmış ama şimdi mahkemeye gitmesi gerekiyor, kocasının soy ismini tabii, boşandığı için kullanmak istemiyor, buna da bir kolaylık getiriyoruz. Koca soyadıyla birlikte önceki soyadını taşıyan kadın, sadece koca soyadını kullanma talebi hâlinde önceki soyadı mahkeme kararına gerek kalmadan, bir dilekçeyle nüfus müdürlüğüne kaldırılacaktır. Yani, tersinden de bir düzenleme getiriyoruz.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Hâlihazırdaki, kocasının soyadını değiştirebiliyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Hayır, değiştiremiyor da onu da mahkeme kararıyla yapabiliyor değişikliği. Bunlara ilişkin geçici kolaylıklar getiriyoruz.

Adres değişikliğini bildirme kolaylığı: Burada nüfus müdürlüğüne gitmeden... Biliyorsunuz, bir yerden bir yere taşındığımızda -yeni kurduğumuz sistemle- nüfus müdürlüklerine giderek bizzat adres değişikliği yapıyoruz. Bunu değiştiriyoruz. Su, elektrik, doğal gaz aboneliği yapıldığı anda, herhangi birisini yaptığınız anda otomatik olarak nüfusa bildirilecek ve nüfus da siz gitmeden, orada sizin adres değişikliğinizi yapacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orada kargaşa olur efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Burada da adres bilgisini...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim yani konunun önemi açısından söylüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Alt komisyon da olacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir yazılığınız var, bir de kışılığınız var, orada da abonesin orada da hangisi son, esas olacak?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Ama, onlara ilişkin düzenlemeler, ikincil düzenlemeler var. Yani, hani "Yazın olursa ne olur?" Onlar ikincil düzenlemelerle yapılabilir.

Bir de adres bilgisi, özelleşen elektrik idareleri ve doğal gaz şirketleriyle paylaşma imkânı getirilmektedir. Tabii, onlardan da alabilmek için böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var.

Kimlik kartı alma kolaylığı: Kişinin yazılı muvafakati alınmak şartıyla yani kişinin yazılı muvafakatının olması şartıyla kimlik kartını kişi adına eş, çocukları alabilecektir. Şimdi hepsinin ayrı ayrı gitmesi gerekiyor. Kimlik kartı, nüfus cüzdanı değiştirme işlemlerinde muhtarlıklardan alınan nüfus cüzdanı talep belgesi kaldırılıyor. Kişi gittiği zaman her şey elektronik ortama geçecek, "Kayıp var mı yok mu? gibi. Tabii, bunları yasayla da yapıyoruz, yasayla düzenlenmiş daha önceden ve hakikaten kişilerin kimliklerini ilgilendiren hususlardır. Bunların yasal garanti altında olmasında yarar var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fotoğraflı olanlar var, onlar nasıl kontrol edilecek Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Milletvekilim, bu şu anda da problem. Bunlar ikincil düzenlemelerle yani bunlar teknik olarak yapılacak düzenlemelerle giderilebilecek sorunlar ve o vardı. Yani, resim kaldırıldı mesela bir ara,

kaldırıldığı için başkaları onları kötüye kullanmaya başladı. Biz talimat verdik. Onlar yani böyle teknik düzenlemelerle ve teknik imkânlarla -haklısınız- ama giderilebilen hususlar onlar yani ikincil mevzuatla.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim korkum şu: Burada bazı suç işleyen insanları düzenlemeyle aklama yöntemine mi gidiyor? Yani, mahkeme kararı olmaksızın...

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, Sayın Milletvekilim, bakın, burada çok temel bir paradigmayı tartışmamız lazım. Yani, "Mahkemelerin dışında yapılan her iş yanlıştır." Böyle bir şey olamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada sorumluluk yok.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Milletvekilim, şimdi, bakın, bütün arkadaşlar bilir ki idarede sorumluluk... İdareden gelen arkadaşlar var burada. Hâkim bir hata yaptığı zaman -o tartışmaya girmiyorum, tabii, onun ayrı prosedürü var ama- idarede böyle bir şeyin sorumluluğu çok ağırdır, hem mahkemede yargılanır hem görevinden atılır hem onlarca soruşturma söz konusudur. Yani, o söylediğiniz kötüye kullanmalar fazla olabiliirdi. Ama, memurun çok ciddi hesap sorma mekanizmaları vardır, daha da fazlası olsun, olacaktır da.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dokunulmazlığı engelliyor.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz buyurun efendim.

Sayın Tanal, müsaade edin Sayın Bakana.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Milletvekilim şimdi, -avukat olduğunuz için, hesap sorma sadece savcılar tarafından yapılmaz, sadece mahkemeler tarafından yapılmaz.

Şimdi, siz şunu mu diyorsunuz: Yani, biz, mesela, yanlış yapan, vatandaşa, böyle yapanları siz de bakan olsanız koruyacaksınız, milletvekili olsanız koruyacaksınız, vali olsanız koruyacaksınız, müdür olsanız koruyacaksınız; böyle bir şey yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Memurun dokunulmazlığını kaldıralım diyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, bakın, bu şeyde daha fazla dokunulmazlık var yani sizin önerdiğiniz sistemde daha fazla dokunulmazlık var ve suç işleyene ceza vermek mümkün değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Öyle bir önerim yok ki ben kaldıralım diyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Yani, konu o değil.

Bakın, insansa burada, herkesin suç işlemesi mümkünse, sizin önerdiğiniz sistemde milletvekillerinde bile olmayan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dokunulmazlığı kaldıralım diyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Hayır, "mahkemeler" dediniz ya, milletvekilinde olmayan dokunulmazlık var. Onu detaylandırırız, konuşuruz bir ara.

Şimdi, dolayısıyla, şunu söylüyorum: Yani, bunlara teknik bazı itirazlar ya da hatırlatmalar olabilir. Onları biz teknik düzenlemelerle yani teknolojinin getirdiği imkânlarla giderebiliyorsak burada da yapabiliriz düzenlemede. Ama, o, komisyonda maddeler tartışılırken elbette gündeme gelecektir. Biz o konuda bir eksiklik olmadığını düşünüyoruz ama sizlerin eksiklik olduğuna dair önerileriniz olur da burada hakikaten hep birlikte karar verirse o düzenlemeler de yapılabilir yani teşekkür ederiz, orada da bir direncimiz yok.

Şimdi, diğer bir husus arkadaşlar: Kimlik kartı, nüfus cüzdanı değiştirme işlemlerinde -söyledim- muhtarlıklardan alınan nüfus cüzdanı talep belgesi kaldırılıyor. Düzenlemeyle kimlik kartının kaybı durumunda kişi ikamet ettiği ilçe nüfus müdürlüğünün dışında herhangi bir nüfus müdürlüğünden de kimlik kartı alabilecektir çünkü elektronik ortamda şu anda bunları yapmak kolaylaştı ama tekrar şimdi oraya soruyorlar, oradan buraya geliyor. Oysa, aynı kişi bilgisayara girdiğinde MERNİS sistemiyle orayı görebiliyor. Oysa, düzenleme yapılmadığı için tekrar eski yöntemle oralardan sormak zorunda kalıyor.

Kimlik kartının kaybı ve doğum olayının geç bildirimi nedeniyle uygulanan idari para cezası kaldırılıyor. Bunların detaylarını maddeler görüşülürken arz edebiliriz.

Nüfus kayıtlarıyla ikamet bilgilerine kolay ulaşım: Burada da kişilerin nüfus kayıt örneği ve yerleşim yeri belgesini yani ikametgâh belgesini nüfus müdürlüklerine gitmeden e-devlet kapısından -eğer onu kullanıyorsa- ama yine de nüfus müdürlüğüne gitmek istiyorsa önünde bir engel yok, nüfus müdürlüğünden alabilir. Ama, nüfus müdürlüğüne gitmeden, elektronik ortamda e-devlet kapısından girip almak istiyor ise de buna imkân getiren bir düzenleme getiriyoruz. Kendisiyle ilgili ikametgâh ve nüfus kayıt örneğini elektronik ortamda evinden alabilecektir.

Veraset belgesi alımında bir kolaylık getiriyoruz. Burada yine nüfus müdürlükleri, noterler verebiliyor. Mahkemeler veriyordu, şimdi nüfus müdürlüklerinden de bir para ödemedi alabilir; buna ilişkin bir düzenleme getiriyoruz.

Adres para cezalarında indirimde gidiliyor. Gerçeğe aykırı adres değişikliği bildirimlerinin cezası 875 liradan 500 liraya, süresi içinde bildirilmeyenler yani -o su meselesinde de oraya gitmedi, öbür tarafa da bildirmedi, onun için bir karışıklık olmasın, birine gittiye mesele bitiyor orada- bunlar da 486 liradan 81 liraya indiriliyor. Yani, cezalarda bir indirim getiriyoruz, vatandaşlarımızın daha da kolaylıkla yani bir yanlışlık, bir eksiklik olduysa da onları başka yollara tevessül etmeden gidip bu meselelerini çözebilmeleri bakımından.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Köy yerlerinde doğal gaz yok, su yok, bir şey yok.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – O da gidip başvuracak, onu söylüyorum. Yani, diyorum ki birbirinin alternatifi değil bunlar, birbirini tamamlayan şeyler. Yoksa, kendisi gidecek -son derece basit- nüfus müdürlüğüne ve orada bildirecek. Ama, varsa, ekstradan bir daha nüfus müdürlüğüne gitmesin yani öbürünü kaldırmıyoruz, bir yol daha getiriyoruz, diyoruz ki: Bu var zaten ama kişi doğal gaz -yüzde 80'ni büyükşehirlerde yaşıyor- aboneliğini yapmış, bir daha da nüfus müdürlüğüne gitmesin. Son derece, vatandaş lehine bir düzenleme.

Köylerde de olursa, orada doğal gaz yoksa, su aboneliği yoksa o zaman da gidip kendisi başvuracak ve kaydını yaptıracak. Bu kadar basit.

Arkadaşlar, dış temsilciliklerde şöyle bir düzenleme getiriyoruz, Dışişleri Bakanlığının da talebi: Nüfus müdürlerinden geçici olarak -arzu ederse- yetkili oraya gönderebiliriz ya da onların oradaki memurlarından bazılarını biz

kanunen yetkilendireceğiz ve orada kısa zamanda elektronik ortamdan alacağı bilgilerle nüfus hizmetlerini yerine getirebilsin diye. Yurt dışında bu kadar insanımız yaşıyor ve onların her biri nüfusa başvurduğunda buralara soruluyor, buralardan cevaplar gidiyor Nüfus Genel Müdürlüğünden ya da il nüfus, ilçe nüfus müdürlüklerinden, zaman alıyor; bunu da ortadan kaldıran bir düzenleme getiriyoruz. Orada memur yetkili olacak, elektronik ortamda görecektir ve orada onaylayıp verecek, nüfus hizmetlerini yerine getirecek, nüfus cüzdanlarını.

Pasaport ve sürücü belgelerini -bundan sonra yapacağımız ikincil düzenlemelerle de oluşturarak ortamı- nüfus işleri verecek, nüfus müdürlükleri. Buradan bizim 5 bine yakın polisimiz de kazanılacak ve bunlar sahada vatandaşa güvenlik hizmeti sunmak için çalışacaklar. Bu önemli bir düzenlemedir. Zaten, pasaport ve sürücü belgelerini verme işi poliste olmaması gereken bir iş. Bir sivil birim, memurlar rahatlıkla bunu yapabilir. Polislik için, güvenlik için eğittiğimiz ve maliyeti istihdam edilen diğer kişilere göre daha yüksek olan insanları eğitildikleri konularda istihdam edelim anlayışının bir tezahürüdür. Vatandaşlarımız da sivil idarelerden pasaport ve sürücü belgelerini alacaklardır.

Nüfusa kayıtlı olmayanlara -bunlar az sayıda ama önemli- tescil kolaylığı getiriyoruz. 18 yaşını tamamladığı hâlde nüfus aile kütüklerine kayıt edilmemiş olan kişilerin anne veya baba, bunların ölmüş hâlinde var ise kardeşlerinden tıbbi rapor ibraz edilmesi hâlinde başka bir belge istenmeden tescil işlemi gerçekleştirilecektir. Bunlar saklı nüfus olarak da bazı yerlerde var ve hâlen, maalesef, var bu kişiler. Bunlara -bir an önce tamamını bitirelim diye- kolaylıklar getiriyoruz.

Nüfus kayıtlarının değiştirilmesinde yine kolaylık getiriyoruz. Göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınan veya doğum yeri ile doğum tarihi hatalı olan kişilerin bu kanunun yürürlüğü girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleriyle nüfus müdürlüğüne müracaatları hâlinde mahkeme kararı aranmaksızın doğum yeri ve doğum tarihleri düzeltililebilecektir. Aynı konuya ilişkin nüfus kaydının düzeltilmesi durumlarında da dava açma sınırı kaldırılmaktadır.

Bir de bu Büyükşehir Yasası'yla mahalleye dönüştürülen köyler var. Bu köylerde muhtarlıkların, köy muhtarlıklarının hâlen şu anda da evlendirme yetkisi vardır ve buna tabii, belli bir geçiş öngörmek gerekir burada. Onun için köy muhtarlıklarına yani mahalleye büyükşehirlerde dönüşmüş olan, eskiden köy olan köy muhtarlıklarına evlendirme yetkisi veriyoruz. Önceden, bir sene önce var olan yetkilerdi zaten.

Şimdi, valiliklerde yatırım izleme koordinasyon başkanlığı vardı arkadaşlar. Bunlara tüzel kişilik getiriyoruz ancak herhangi bir maktu geliri olmayacak. Sadece belli alanlarda, eğer bir bakanlık bir hizmeti valiliklerde yahut da bir okul yapımı için bağlı -bazen insanları valiliğe bağlı yapacağım diyor, orası yapsın diyor- gibi, bu tür sıkıntıları gidermek üzere maktu geliri olmayan -kanunda bunu yazıyoruz- ama bütçesi olan, gerektiğinde para aktarılıp iş yaptırılabilir bir mekanizma zaten var tüzel kişilik getiriyoruz, aksi takdirde birtakım mülkiyet sorunları ortaya çıkıyor.

Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Başkanlığı diye bir başkanlığımız var, bunu kaldırıyoruz arkadaşlar. Bu, Bakanlığa doğrudan bağlı, müstakil başkanlık. Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama (KİHBİ) diye bir adı var, bunu kaldırıp, kapatıp bunun görevlerini İller İdaresi Genel Müdürlüğünde bir daire başkanlığına veriyoruz. İçişleri Bakanlığından gelen arkadaşlar bu böyle diyor ama orada bazı arşiv bilgileri var, onun dışında bu isimle mütenasip bir görevi ya da işi yok bunun yani eskiden kalma...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Bakan, özel idareleri yeniden kuruyoruz, adını değiştiriyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Hayır, efendim şöyle: Özel idarelerde bütçe ve para var, bunda para yok.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Gene burada da bütçe olacak sadece...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Orada kontrol var.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Efendim bunda para yok, bunda maktu bir para yok, bir geliri yok bunun, maddeye geldiğimizde göreceksiniz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bakanlık aktaracak parayı ama Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şu anda da yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları var ama maddeye geldiğimizde göreceksiniz burada bir "Şu kadar geliri olur." diye bir gelirimiz orada yok.

Şimdi, arkadaşlar, bunları düzenliyoruz ve buna ilişkin bazı tabii maddeler bir bir ele alındığında göreceğimiz üzere vatandaşımızın işini kolaylaştıran, efendim güvenlik hizmetleri konusunda yeni bazı düzenlemeleri içeren ve güvenlik birimlerinin Bakanlıkla ilişkisini yeniden tanzim eden bir yasa tasarısı.

Ben hepimize hayırlı uğurlu olsun diyorum, milletimize hayırlı uğurlu olsun yani tabii tasarı olarak hayırlı uğurlu olsun. Meclisimiz burada karar verecektir, değerlendirmeler yapılacaktır, ondan sonra Meclisimizin iradesi de aynen yasalaşması konusunda olursa biz şimdiden hayırlı olsun demiş olalım.

Çok teşekkür ediyorum dinlediğiniz için, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın milletvekillerimiz, şimdi her grup adına bir arkadaşımıza kısa birer söz vereceğim, ondan sonra da akışı birlikte değerlendireceğiz.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; şimdi Sayın Bakanı izlerken...

Kameralar niye çıkıyor ki acaba?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Demek ki muhalefetin ne demek istediği önemli değil burada.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, basın mensuplarımıza her zaman açık içerisi sadece görüntü alan arkadaşlar...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demin Sayın Bakanı dinlerken vallahi ben mi yanlış biliyorum yoksa Sayın Bakan mı acaba farklı şeyler söylüyor ben tereddüt ettim. Şimdi, bir iki konuyu ben sizin de dikkatinize sunuyorum. Şimdi, diyor ki Sayın Bakan: "Biz kısa zamanda bazı diğer tasarıları getireceğiz, işte bu kolluk gözetim komisyonu kurulmasına dair tasarı getireceğiz, bir de toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle ilgili bir düzenlemeyi Meclisin gündemine getireceğiz ve özgürlüklerin daha da rahat bir şekilde kullanılmasına bu şekilde imkân sağlayacak değişiklikler yapacağız." diyor. Şimdi, şimdiye kadar yapılanlara bakıyoruz, gelen her düzenleme var olan özgürlükleri kısıtlamayı amaç edinen bir düzenleme şeklinde geldi Meclisin gündemine. En önemlisi bunun daha kısa zaman önce Mecliste görüşülen -gene bu Komisyonunda veya Adalet Komisyonunda mı görüşüldü

tam hatırlamıyorum- 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nda yapılan değişiklik idi. Şimdi, aynı konudaki bazı tasarı ve teklifler Adalet Komisyonunda, bazıları İçişleri Komisyonunda, bazıları efendim Anayasa Komisyonunda, bazıları farklı komisyonlarda herhâlde Sayın Başkanın ve Hükûmetin, Hükûmetin ihtiyacına göre hangi komisyona havale edilmek gerekiyorsa oraya gidiyor, o nedenle biz de karıştırıyoruz tabii.

Şimdi, bugüne kadar toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle ilgili düzenleme zaten sorunluydu. Bizim Anayasa'mıza göre "Herkes önceden izin almaksızın toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir." der iken ondan sonraki düzenlemeler bu hakkın kullanılmasını hemen hemen imkânsız hâle getiriyordu. Sizin döneminizde, çok kısa süre önce, siz de Bakan olduktan sonra yapılan düzenleme onu daha da geriye götürdü. Siz diyorsunuz ki: "Yapılan düzenlemeyle -biraz önce baktım gene- halkın günlük yaşamını etkilemeyecek yerlerde..." Şimdi, toplantı ve gösteri yürüyüşünün özünde halkın hayatını etkileme vardır, zaten bir toplantı veya gösteri yürüyüşü, herhangi bir şekilde halkın günlük yaşamını etkilemiyorsa o toplantı ve gösteri yürüyüşü de beklenen faydayı sağlamaz, ondan beklenen amaç hasıl olmaz, o toplantı ve gösteri yürüyüşünü düzenleyenler seslerini topluma duyurmuş olmazlar. Bunun düzenlenme şekli ve niçin düzenlendiği göz önünde bulundurulmalı ve ona göre düzenleme yapılmalıydı. Bana göre, siz, bu toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle ilgili düzenlemeyi veya başka bir düzenlemeyi Meclis gündemine getirmeyin çünkü getirdiğiniz her düzenleme maalesef temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan, özgürlüklerin kullanımını engelleyen hükümler içeriyor.

Sayın Bakan, şimdi bu tasarı, siz de biliyorsunuz ki yargı bağımsızlığıyla ilgili gerçekten çok sorunlu hükümler taşıyan bir tasarıdır, birincisi bu. İkincisi: Bu tasarı, bazı birimlerde bazı personelin tasfiyesini öngören bir tasarıdır, ikinci bölüm, ikinci husus da budur. Üçüncüsü: Bu tasarı, kurumları kendi iç işleyişine uygun şekilde yapılandırmak yerine âdetâ majestelerinin iç güvenlik birimlerini yaratacak şekilde düzenleme yoluna gidiyorsunuz, bu tasarı öyle bir hüküm de içeriyor. Bir başkası, siz gerekli alt yapıyı hazırlamadan bazı hususları tasarıya dâhil etmişsiniz. Mesela kişisel verilerin korunmasıyla ilgili yeterli alt yapı oluşturulmamışken, bununla ilgili kurulması gereken teşkilatlar henüz oluşturulmamışken böyle bir düzenleme getiriyorsunuz ve bu tasarı bu şekilde sorunlu bir tasarı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine, dolayısıyla da Komisyonumuzun gündemine geliyor.

Şimdi, siz valilere yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili bazı yetkiler tanıyorsunuz. Şimdi, şöyle aklınıza gelebilir: "Efendim, bu valiler için iyi bir şeydir, daha önce de bu görevde bulunmuş insanlar niye itiraz ediyor, aslında çok memnun olmaları lazım." Öyle değil Sayın Bakanım. Bu husus, valiler için de doğru değildir, yanlıştır, MİT Kanunu'nda yaptığınız değişiklikte de söylemiş idik. Siz hukuka aykırı olarak bir kuruma yetkileri veriyorsanız o kurum o yetkileri kullanırken çok zora düşer. Şu anda cumhuriyet savcılarının kullanması gereken bazı yetkileri tutuyorsunuz mülki idare amirlerine verir gibi görünüyorsunuz. Aslında o yetkileri büyük oranda siz kullanacaksınız çünkü daha evvel bu yetkilerin kullanımıyla ilgili sizin valilerle ve emniyet müdürleriyle ne tür konuşmalar yaptığınız toplumun malumudur, toplum biliyor bunu, topluma mal oldu bu. Sizin İstanbul Emniyet Müdürüne, İstanbul Valisine ne tür talimatlar verdiğiniz, onlardan ne tür işlemleri istediğinizi herkes biliyor, burada bulunan tüm arkadaşlarım da biliyorlar. Bu yetkileri o valiler kullanmayacaklar, siz kullanacaksınız ama valilerle kullandırmış gibi olacaksınız, sorumluluk valilere ait olacak, yetkiyi siz kullanacaksınız. O nedenle getirilen bu hüküm, valiler için valileri onore eden yetkiler değil, onları tam tersine yapmadıkları işlerin sorumluluğu altına sokacak olan hükümlerdir.

Şimdi, bunun dışında ne var Sayın Bakan: Siz, silah kullanma yetkisini genişletiyorsunuz. Silah kullanma yetkisi en son başvurulması gereken bir yetkidir. Siz getirdiğiniz bu düzenlemeyle bu silah kullanma yetkisini kolaylaştırıyorsunuz ve bununla toplumda sosyal huzurun bozulmasına neden oluyorsunuz. Siz şunu diyemezsiniz: "Efendim, biz kamu düzenini sağlamak için bunu getiriyoruz." Son yıllarda en çok konuşulan kavramlardan biri de bu kamu düzenidir. Elbette devletin görevi, toplumun huzurunu, toplumun güvenliğini, kamu düzenini sağlamaktır ama siz yaptığınız iş ve işlemlerle, uyguladığınız politikalarla kamu düzenini sağlamak yerine kamu düzeninin bozulmasına yol açan bir uygulama yapıyorsunuz. Kamu düzenini kim sağlayacak? Kamu düzenini elbette devletin meşru güvenlik güçleri sağlayacaktır ama şimdi -burada HDP'li arkadaşlar da var-HDP Genel Başkanının okuduğu İmralı'dan gelen bir mektup var Sayın Bakan. O mektup, HDP Genel Başkanı Sayın Demirtaş'ın eline nasıl ulaştı yani güvercinler mi uçurdu oraya, o mektup oraya nasıl geldi? Şimdi, kamu düzenini sağlarken kamu düzeninin bozulmamasına, kamu düzeninin korunmasına özel itina göstermek lazım. Siz kamu düzeninin sağlanmasını ancak devletin meşru güçlerinden isteyebilirsiniz. Tabii devletin meşru güçlerini kullanırken de hukukun genel sınırları içerisinde kalmasını temin etmek de sizin görevinizdir yani kamu düzenini hukukun sınırları içerisinde kalmak suretiyle sağlamanız lazım. Ama sizin şöyle bir tavrınız var: Siz, hukuku ikinci plana itiyorsunuz -kusura bakmayın ama- sizin gözünüzde seçimle iş başına gelen iktidar her şeyi yapmaya muktedirdir, siz öyle bir anlayışı benimsemişsiniz, demin de söylüyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANİ EFKAN ALA – Temel hak ve özgürlükler hariç.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, hayır, "hak ve özgürlükler hariç" değil, tümünde siz bunu bu şekilde benimsiyorsunuz. Hatta bu Komisyonunda şöyle bir söz söylediniz, siz dediniz ki: "Biz mevcut Anayasa'yı referans alarak düzenleme yapamayız." dediniz. Şimdi, Sayın Bakan, bir bakan için çok sorunlu bir değerlendirmedir bu. Biz Anayasa'yı beğenmeyebiliriz, bizim de beğenmediğimiz pek çok hüküm var ama usulüne göre değiştirilmedikçe Anayasa, uyulması gereken temel hukuk metinlerindendir. Siz, Anayasa'nın dışında çıkamazsınız, zaten sizin yaptığınız iddia olunan konuşmalarda da bu geçiyor, siz diyorsunuz ki: "Yapın, kırın, girin, yasaya yasa." diyorsunuz. Yani yasa yapmayı her şeye yeterli sayıyorsunuz, bu yanlış bir değerlendirmedir, bu sorunlu bir tavrıdır. Bana göre, benden size tavsiye Sayın Bakanım -kusura bakmayın- bu tavrın değişmesi lazım. Anayasa, herkesin uymak zorunda olduğu temel hukuk metinleridir. Yasalar da ona uygun olarak düzenlenmelidir ama usulüne uygun olarak elbette değiştirilebilir, onda bir sorun yok, değiştirilene kadar da siz ona uygun hareket etmek zorundasınız.

Şimdi, getirdiğiniz düzenlemeyle -demin de söyledim- bir tasfiyeyi öngörüyorsunuz. Şimdi açıkça konuşalım, buna ne diyorsunuz -zaten siz de söylediniz- "paralel yapı" vesaire diyorsunuz. Siz bu paralel yapı meselesini bırakın, şunun adını doğru koyun buna "Gülen Cemaati" deyin. "Paralel yapı" ne? Paralel yapı diye bir şey yok, bunun adını söyleyin, herkes ona göre değerlendirmesini yapsın. Bu konuda en çok şikâyet eden bizdik, en çok eleştiren bizdik, bu yapının devlette belirli yerlerde örgütlendiğini iddia edilmiş olmasından en çok rahatsız olan bizdik.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Mağdur olan.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani, Sayın Toptaş'ın söylediği “mağdur olan” diyor ama siz o zaman tabii ittifak hâlinde olduğunuz için, koalisyon hâlinde olduğunuz için, onları bu şekilde değerlendirmediniz. Ne zamanki 17-25 Aralık operasyonları yapıldı, siz bir paralel yapı iddiasını kendiniz seslendirmeye başladınız ve yaptığınız tüm düzenlemelerde bunun gölgesini mutlaka görüyoruz. Ama “Paralel yapıyı tasfiye ediyoruz.” derken yeni bir paralel yapı oluşturuyorsunuz. O da nedir? Siz, parti devletini oluşturuyorsunuz. Bakın, Türkiye yıllar önce tek parti yönetimini bıraktı, çok partili rejime geçti; siz şimdi yeniden tek partiye doğru gidişin kilometre taşlarını düşüyorsunuz, yaptığınız bu düzenlemelerle bunu yapıyorsunuz. Şimdi, siz, açıklamanızı yaparken dediniz ki: “Efendim, şu kadar birinci sınıf emniyet müdürü var, şu kadar ihtiyacımız var, bunların bu kadarı fazla, ona göre düzenleme yapıyoruz.” Doğru. Yıllardır İçişleri Bakanlığında, Emniyet Genel Müdürlüğünde piramidin yanlış olduğu, piramidin üst tepesinde birikmeler olduğu söylenir, onda bir sorun yok ama sizin bu getirdiğiniz düzenleme buna çare getiren bir düzenleme değil ki. Siz, bu düzenlemeyi yaparken iyi niyetle şunu yapabiliydiniz: Bir geçiş dönemi tanıyabilirdiniz. Bu şekilde, kazanılmış haklara riayet edebilirdiniz ama bunu yapmıyorsunuz, tam tersine başka şeyler yapıyorsunuz. Siz bir yandan diyorsunuz ki: “Birinci sınıf emniyet müdürlerinin sayısı fazla.” Bir taraftan da ikinci sınıf emniyet müdürlüğünden birinci sınıf emniyet müdürlüğüne geçişi bir yıla indiriyorsunuz. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!

Sayın Bakan, şimdi, tüm arkadaşlarımın dikkatine sunuyorum: Böyle bir düzenleme olabilir mi? Elbette bunun çaresi vardır, bu piramidi düzenlemenin çaresi vardı, keşke daha önce bu Komisyon'da görüşseydik veya sizden daha evvel, sizden önce yapılan çalışmaları dikkate alsaydınız. Siz rütbe terfi sıralarını, rütbe terfi sürelerini ayarlamak suretiyle bunu pekâlâ yapabiliydiniz. İyi niyetle yapsaydınız öyle olacaktı ama yapmadınız bunu. Siz ne yapıyorsunuz? Şimdi, bunu, toplumdaki bu görüntüyü tasfiye amacıyla kullanıyorsunuz, yanlış olan bu.

İkincisi: Bunu yaparken de personel arasında ayrım yapıyorsunuz. Siz, kıdemi bir tarafa bırakıyorsunuz, “Biz liyakate göre işlem yapacağız.” diyorsunuz. Liyakat elbette önemlidir ama sorunlu bir kavramdır. Liyakat ancak kıdemle beraber düşünüldüğünde, ikisi beraber aynı potaya konduğunda bir netice verebilir. Siz liyakati neye göre tespit edeceksiniz? Siz diyorsunuz ki “Her rütbe terfiinde bir sınav getireceğiz.” Sınav nedir? Mülakat sınavı yapacaksınız.

Şimdi, Sayın Bakan, biz yıllardır bu işlerin nasıl cereyan ettiğini hepimiz biliyoruz, siz de biliyorsunuz. Sizden evvel de Emniyet Genel Müdürlüğündeki gerek Merkez Değerlendirme Kurulunda gerekse Yüksek Değerlendirme Kurulunda sorunlar vardı, yoktu demiyoruz ki ama siz o sorunları gidermek yerine şimdi o sorunları derinleştiriyorsunuz; o sorunları kullanarak, oradaki yanlışlığı kullanarak, kendinize göre bir düzenleme getiriyorsunuz, sorunlu olan alan budur. Hâlbuki, sizin yapmanız gereken, gerçekten, hem Emniyet teşkilatı hem Jandarma teşkilatı, diğerleri gibi, tabii diğer kurumlarımız gibi, devlet yönetiminde önemli olan kurumlardır, bunları iyi niyetle ve daha önceki tecrübelerle de dayanarak düzenlemek mümkündü ama siz bunu böyle yapmıyorsunuz. Ya ne yapıyorsunuz? Kendinize göre, demin de ifade ettiğim gibi, tasfiye yapıp yeni düzenlemeler getiriyorsunuz. Siz, emniyet müdürlerini, birinci sınıf emniyet müdürlerini emekliye sevk ediyorsunuz, ondan sonra ikinci sınıf emniyet müdürlüğünden birinci sınıf emniyet müdürlüğüne geçişi bir yıla indiriyorsunuz. Bu nedir? Bunun başka bir açıklaması var mı arkadaşlar? Bunun başka bir açıklaması yok, bunun başka izahı yok. Bunu yaparken de, bu düzenlemeleri yaparken de, demin de ifade ettim, kazanılmış haklara riayet etmiyorsunuz. Polis Kolejinde ve Polis Akademisinde yıllardır yanlış uygulamalar olduğu, bizim tarafımızdan sıkça dile getirilmiştir ama siz itibar etmediniz, şimdi onları tasfiye yoluna gidiyorsunuz. Tasfiye ederken de yeni bazı haksızlıklar yapıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Son sınıfa bile gelmiş öğrenciyi siz tutuyorsunuz “Efendim, biz bu okulu kapattık, sizi iktisadi ve idari bilimler fakültelerine naklediyoruz; kolej öğrencilerini de diğer okullara naklediyoruz.” diyorsunuz. Bu bir haksızlıktır. Bakınız, sebebi ne olursa olsun bu haksızlıktır. Bu şöyle olabilir: Siz, kazanılmış haklara riayet ederdim, daha sonra kapatılması gerekiyor idi ise kapatabilirdiniz; biz kapatılmasından yana değiliz, onu ayrıca söyleyelim, o işin ayrıca bir yanı da; kapatacak idi iseniz bile o zaman kazanılmış hakları koruyarak siz kapatabilirdiniz.

Bir başka husus: Şimdi, biliyorsunuz, polis amirleri arasında A ve B grubu var. Şimdi, B grubunu kaldırıyorsunuz, tamam, kaldırdınız ama şu anda B grubunda olan amirlerin B grubunda olmaları devam ediyor. Bu bir eşitsizlik yaratmıyor mu? Yani, şimdi bir taraftan kaldırdık diyorsunuz bir taraftan da devam ettiriyorsunuz. Bu şekildeki bir uygulama personelin motivasyonunu, şevkini, görev aşkını kıran uygulamalardır.

Arkadaşlarımız da değineceklerdir, demin ifade ettim, mülki idare amirlerine yargı yetkisiyle ilgili hususların görev olarak verilmesi ileride hem mülki idare amirlerini hem de mülki idare amirlerinin talimatlarını yerine getiren personeli mutlaka zorluklarla karşı karşıya bırakacaktır. Ben, bunun mutlaka giderilmesi gereken ve adli görevle mülki görev ayrımının net olmasının gerekli olduğunu söyleyen bir düşünceyle söylüyorum, mutlaka bunu gidermeniz lazımdır.

Jandarmaya gelince, siz şimdi şöyle diyorsunuz: “Efendim, somutlu biz isek elbette yetkiyi de biz kullanacağız.” Doğru, kimse ona bir şey demiyor ama esas olan yetkinin kullanılma şeklidir. Siz yetkiyi yanlış kullanıyorsunuz, siz yetkiyi devlet görevlerini yürütmek için değil, kendimizi nasıl -kusura bakmayın o ifadeyi kullanacağım, belki daha iyi bir şey bulsam onu kullanırım- garantiye alırsız, onu temin etme peşindesiniz.

Şimdi, Sayın Bakan, siz emniyet müdürünü üçlü kararnameyle atıyorsunuz. Öyle mi? Üçlü kararnameyle atanıyor şimdi emniyet müdürleri, il emniyet müdürleri öyle mi? İl jandarma komutanını bakana onaylatıyorsunuz. Bu nasıl bir uygulamadır? Tarım müdürü, il tarım müdürü -tüm müdürlerimiz onurludur, o işin ayrı bir yanı- üçlü kararnameyle atanıyor ama siz il jandarma komutanını bakan onayıyla atıyorsunuz. Şöyle bir hüküm var orada, bu gerçekten çok yanlış bir şey: Efendim, Jandarma Genel Komutanı dilerse veya gerekli olursa teklifte bulunabilir. Bu, tamamen insanları yanıltmaya yönelik -aldatmaya demeyeyim, neyse daha hafif bir kelime- bir şeydir. Öyle bir şey olabilir mi? İdari düzenlemelerde öyle bir şey olabilir mi? Olsa olsa şöyle “Jandarma Genel Komutanının teklifi bakanın onayıyla” diyebilirsiniz. Siz, birinci cümlede “İçişleri Bakanı tarafından atanır.”, ikinci cümlede de “Efendim, Jandarma Genel Komutanı teklifte bulunabilir.” diyorsunuz. Yani, şimdi, bürokrasiden gelen arkadaşlarımız var, öyle bir düzenleme olabilir mi? Yanınızda müsteşarlık yapmış Sayın Bakan Yardımcısı var, diğer bürokrat... Bu İçişleri Bakanlığı bürokrasisi Türkiye'nin en yetişmiş bürokrasilerindendir; bakın, ben bunu iddiayla söylüyorum. Ama siz onları kullanmıyorsunuz; yanlış kullanıyorsunuz, yanlış hedefe yöneltiyorsunuz, yanlışla götürüyorsunuz. O nedenle, bana göre, sizin bazı düşünceleriniz olabilir ama o düşüncelerinizi hukuki çerçevede uygulamaya bakın. Yani, personeli de o şekilde bana göre yönlendirmekte fayda var. Ben şuna eminim, bu tasarı hazırlanırken, bu cümle bu şekilde kurulurken eminim ki onu öyle yazanın içine sinmemiştir, kesinlikle sinmemiştir çünkü

öyle bir düzenleme olamaz. Birinci cümlede Bakana yetki veriyorsunuz, ikinci cümlede diyorsunuz ki: "Efendim, Jandarma Genel Komutanı dilerse teklifte bulunabilir." Aynı şey başka uygulamalarda da geçerli.

Şimdi, Sayın Bakan, Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığıyla bağı konusunda eskiden beri bazı düşünceler vardır, o işin ayrı bir yanı. Ama siz bu düzenlemeyi yaparken bugüne kadar olagelen deneyimlerden yararlanmak yerine Jandarmayı da Emniyeti de tamamen hukuktan ziyade Bakanlığa bağlı ancak Bakanlığın talimatıyla sadece hareket edebilen birimler hâline getirmekten istiyorsunuz, yanlış bu. Siz elbette tüm güvenlik birimlerine talimat verme yetkisine sahipsiniz, ondan bir kuşku yok zaten ama bunun hukukun sınırları içerisinde cereyan etmesi lazım. Siz, jandarma komutanını sadece İçişleri Bakanlığının atamasına bırakırsanız, yarın tüm ilçe başkanları, herkes, onunla ilgili tasarrufla bulunmak için sizin kapınıza dayanacaktır ve maalesef o görevliler de görevlerini yerine getirmemiş olacaklardır.

Şimdi, bazı teknik düzenlemeler var, ona zannediyorum ileride değineceğiz, maddeler üzerine görüşmeler yapılırken elbette o konudaki görüşümüzü de ifade edeceğiz.

Yalnız, şunu söyleyelim: Bu tasarının olgunlaşması lazım. Bu tasarının olgunlaşması için de bir alt komisyonun kurulması lazım. O alt komisyonla bu tasarının enine boyuna tartışılması lazım, artıları eksileri değerlendirilmesi lazım ve komisyonun gündemine de o şekilde gelmesi lazım.

Ben bu nedenle daha fazla da zaman almak istemiyorum. Bu tasarının kurulacak bir alt komisyona sevkini son olarak öneriyorum ve teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

Sayın Tan...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ve değerli arkadaşlar; tabii bu yasa daha Meclise gelmeden kamuoyunda ciddi tartışmalara sebep oldu. Burada da ve kurulacak olan alt komisyonunda da teferuatlı olarak tartışılacak ve Meclise geldiği zaman yine daha ayrıntılı bir şekilde konuşulacak. Ancak, ben çok kısa olarak birkaç noktada görüşlerimi beyan etmek istiyorum, arz etmek istiyorum sizlere.

Bildiğiniz gibi, bu siyaset terminolojisinde, hukuk terminolojisinde bir tabir var: "Yasaların ruhu", "kanunların ruhu" diye tabir edilen bir mevzu var. Kanunların ruhu nedir, yani neyi amaçlıyor, nereye varmak istiyor, bunun muhtevası, içeriği nedir? İşte, ruhu denildiği vakit, kastedilen de budur. Biz bu düzenlemelerin, bu kanunların veya bu topyekûn bu yasaların ruhuna baktığımız vakit özgürlükçü bir ruh göremiyoruz, birinci eleştirimiz bu. Başlangıçtan itibaren daha fazla vatandaşa karşı, topluma karşı idareyi, Hükûmeti, devleti kollayan ve gözeten, özgürlükleri birey ve toplum lehine genişletmek yerine devlet ve yöneticinin inisiyatifini artıran bir düzenleme görüyoruz.

Dediğim gibi tek tek maddeler üzerinde bir değerlendirmeye girmek istemiyorum ancak birkaç örnek vermem gerekirse, mesela, şu andaki yasalara göre silahın, tabancanın cezası bir yıl. Ancak, bu düzenlemede herhangi bir yasa dışı örgüte ait bayrak, flama, pankart veya amblem... Bir amblem bile bir yürüyüşte birinin üzerinde bulunsa üç yıla kadar cezalandırılabilir. Tekrar ediyorum, yani tabancanın cezası bir yıl, daha basitleştirerek ifade etmem gerekirse amblemin cezası üç yıl. Yine aynı şekilde, taş atmanın cezası dört yıl. Bir başka örnekte yine herhangi bir yürüyüşte yüzüne maske örten veya kendini gizleyen bir şahsa verilebilecek ceza beş yıl.

Şimdi, değerli arkadaşlar "Peki, sen ne demek istiyorsun?" diye sorarsanız yani taş atmak serbest mi olsun? Madem legal, meşru, demokratik bir yürüyüştür insanlar yüzlerini niye örtsün? Veya yasa dışı bir örgütün bayrağı, flaması, amblemini niye taşısın? Doğru. Biz, insanlar taş atsın, molotof atsın, etrafı yakıp yıksın demiyoruz veya yürüyüşte yüzünü gizlesin demiyoruz. Yani, gizlenecek ne var ki demokratik bir şeyde? Ancak, değerli arkadaşlar, her suçun bir cezası var. Yani, halk arasında bir meşhur ibare var: "Vur dedik öldürdük." Yani, taş atmanın bir cezası olacak, molotof atmanın bir cezası olacak veya yüzü kapatmanın bir müeyyidesi olacak ama bu şekilde değil. Yani, neredeyse bu işleri birer cinayetle, birer katliamla eş değerde tutacak bu düzenlemeleri makul, meşru olabilir, doğru, yararlı diye tanımlamamız, ifade etmemiz mümkün değil.

Bir diğer konu, benden önceki değerli arkadaşım da altını çizdi, emniyetteki kadro düzenlemeleri. Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii ki bir devlet, bir sistem, bir bakanlık işlerini daha iyi yürütebilmek amacıyla yeni kadrolar da ihdas edebilir, yeni düzenlemeler yapabilir, terfileri, tayinleri değiştirebilir, kriterler uygulayabilir ama, maalesef, yine arkadaşımın dediği gibi bunun adını doğru koyun. Yani emniyette paralel adı altında, Gülen cemaatinin bir örgütlenmesinden bahsediyorsunuz, bunun tasfiye edilebilmesi için buna kılıf uyduruyorsunuz. Şimdi, birinci soru şu: Eğer gerçekten bir yapı emniyetin içinde bu kadar güçlü bir hâle geldiyse ve bu, devlet için tehlike arz edecek bir noktaya geldiyse bunu kim yaptı, nasıl oldu, nasıl geldi buraya? Birinci soru bu ki yıllarca bunun tartışmaları oldu. İki: Bugün eğer yine bir düzenleme yapılacaksa, bu bir katliam şeklinde, bir toplu kıyım şeklinde, yaşı kuruyu birbirine karıştırarak şekilde değil, yine bir ölçü, insaf, ızan ve makuliyet çerçevesinde olmalı.

Şimdi, kıdem ve liyakat ilişkisi yine aynı şekilde. Ben öyle bir düzenleme yapayım ki istediğimi alıp istediğim yere getireyim. Değerli arkadaşlar, getirin. Ben, mesela, ticaretle uğraşan bir ailenin çocuğuyum, kendim de şu an fiilî olarak otuz üç yıllık inşaat mühendisiyim ama ben 18 yaşında, 20 yaşında oğlumu getirip de kendi şirketimin başına koyamıyorum, koyamam, evimi yıkarım. Yani, belli bir liyakatin, belli bir kıdemin, belli bir tecrübenin, belli bir ölçünün olması lazım. "Ee ben imtihan edeceğim." Tamam, imtihan edeceksiniz de kim kimi imtihan edecek? Yani, bu sözlü imtihanların, bu değerlendirmelerin nasıl olduğunu hepimiz biliyoruz, onun için bu işleri de çok sakıncalı görüyoruz. Yani, her gelen iktidar kendine göre bir emniyet, kendine göre bir yargı, kendine göre bir tayin terfi sistemi kurarsa... İşte 1980'den evvel POL-DER ve POL-BİR vardı, devletin polisi ikiye bölünmüştü. Biz bunun üstesinden gelemeyiz, altından kalkamayız. Burada da yine kamuoyunu tatmin edecek, maşerî vicdanı yaralamayacak kıstasların kuyumcu işçiliği, dikkatiyle, titizliğiyle ortaya konulması lazım.

Valiler ve kaymakamların zaten yetkileri var şu an ama buradaki düzenlemelerle valiler ve kaymakamlar neredeyse imparator seviyesine geliyorlar. Ee, hiç yetkisi olmasın mı? Bir olay oldu, bir vali, bir kaymakam, inisiyatif kullanmasın mı? Tabii ki kullansın, kullanmadan bir ülke yönetilemez ama bunun da bir çerçevesinin, bir sınırının, hukuk içerisinde bir hesap sorulabilirliğinin saklı tutulması lazım.

Dediğim gibi, hem alt komisyonda hem sonra tekrar bu Komisyonunda ve Meclis Genel Kurulunda madde madde, tek tek bütün bu mevzularla ilgili görüşlerimizi ifade edeceğiz ama sonuç olarak bir iki cümle söylemem gerekirse: Bu

kanunların, bu düzenlemelerin ruhu bizi sıkıyor. Şunu anlıyoruz yani "Sen ne anladın bu 43 maddelik elindeki metinden?" deseler bir köy kahvesine gittiğimde, tek tek bu kadar uzun uzadıya izahat vermeme gerek kalmadan şunu söyleyeceğim: Bu düzenlemelerle güvenlik kuvvetleri daha fazla arama yapabilecekler, daha fazla sorgulama yapabilecekler, daha keyfi davranabilecekler, daha fazla şiddet kullanabilecekler ve daha fazla gözaltına alabilecekler ve iktidar da istediklerini daha fazla ve daha keyfi bir şekilde yapabilecek. İnşallah, bu mahzurları önümüzdeki bu süreçte giderir ortak bir aklı ve memleket için ortak bir yararı buluruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tan.

Milliyetçi Hareket Partisi adına...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, ben bir şey aktarayım, Mehmet Bey muhakkak ki konuşacaktır.

Sayın Başkanım, ben şu anda hangi işlemi yaptığımızı merak ediyorum. Yani, bu tasarının bu Komisyonunda değerlendirilmesine ilişkin aşamalardan hangisindeyiz?

BAŞKAN – Geneli üzerindeki görüşmeler üzerindedir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Anayasa'ya aykırılık önergesi verdik ve bunun üzerine konuşma yaptık, siz de bununla ilgili müzakereyi başlattınız sanırım. "Sanırım" diyorum, emin değilim. Tabii, Sayın Bakana söz verdiniz. Sayın Bakan Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir açıklama yapmadığı gibi zaten Anayasa'ya aykırı bir tarafı olduğunu düşünse Sayın Bakan bu tasarının buraya gelmesine müsaade etmez ya da dâhil olmaz. Dolayısıyla, Sayın Bakanın konuşmasının Anayasa'ya aykırılık önergesiyle ilgili olduğunu düşünmek de söylemek de abesle iştigal. Dolayısıyla, Anayasa'ya aykırı mı değil mi bu? Bununla ilgili bir değerlendirme yapılmadı ve gördüğüm kadarıyla, filen geneli üzerinde bir müzakere yapılıyor şu anda. Dolayısıyla, eğer bizim önerge vermemiz bir rahatsızlık yaratıyorsa ya da önerge vermememiz gerekiyorsa ya da verdiğimiz önergeler kâle veya ciddiye alınmıyorsa bunu bilmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkoğlu.

Estağfurullah, öyle bir şey olabilir mi?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ama şu anda usul olarak... Ben size, zatıalınıza baştan da söyledim "Sayın Başkanım, usulle ilgili sıkıntılar var." diye. Bir şeye bağlamanız lazım. Bu önerge dosyada kalabalık yapsın diye değil...

BAŞKAN – Hayır efendim, önergeniz mutlaka işlem görecektir zaten işleme alındı. Okutmayla birlikte bu tasarıyla ilgili olarak bir Anayasa'ya aykırılık iddiası olduğunu ve iddianızı bütün Komisyon üyelerine duyurduk, milletvekillerimize duyurduk, okuduk. Geneli üzerindeki tartışmalarla birlikte Anayasa'ya aykırılıkla ilgili iddialar da gündeme getirilebilir. Yapmamız gereken ne? Maddelere geçmeden Anayasa'ya aykırılık önergesini de oylatmak. Maddelere geçilmesini kabul ettiğimiz takdirde Anayasa'ya aykırılığı da zaten Komisyonumuz reddetmiş oluyor. Bu işin İç Tüzük gereği usulü bu. Yani, geneli üzerindeki görüşmelere geçmeden önce bu tümüyle tamamlanır, ondan sonra geneli üzerinde görüşmeler yapılır değil; geneli üzerindeki görüşmeler Anayasa'ya aykırılık iddialarıyla birlikte yapılır, maddelere geçmeden sizin önergeniz de oylanır. Bu işlemi yapacağımızı ifade etmek istiyorum, zaten yapıyor olduğumuzu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, Anayasa'ya aykırılık iddiası bir müstakil iddiadır. Tasarının geneliyle ilgili değerlendirmelerse başka bir müstakil husustur. Dolayısıyla "Bunun ikisini birlikte ele alıyoruz ve maddelerine geçilmesine ilişkin bir oylama yapmak suretiyle ikisini birden karara bağlıyoruz." demek, bizim ne Komisyonumuzun ne de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun çalışma, usul, esas, İç Tüzük, hüküm, teamül bütün bu hususların hiçbirisine uymuyor.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, Anayasa'ya aykırılık iddianızdan haberdar olmuş olan üyeler geneli üzerindeki yapılan tartışmalarda vâkıf olacaklar. Aynı zamanda, bu konulara da hep değinileceği için böylece daha geniş bir tartışmanın neticesinde Anayasa'ya aykırılık olup olmadığına da karar verilecek. Bütün üyelerimiz geneli üzerindeki görüşlerini ifade etmeden salt Anayasa'ya aykırılıkla sınırlı bir görüşmenin sonunda karar vermek yerine sonuç itibarıyla maddelere geçilmeden önce verilmiş olması gereken bir kararı bu şekilde yerine de getirmiş olacağız. Onun için ben Sayın Erdoğan'a söz veriyorum şimdi.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, şu anda yapmamız gereken şey Anayasa'ya aykırılık önergesiyle ilgili müstakilen değerlendirmeleri alıp bunların oylamasını yapmak. Ondan sonra, geneli ve diğer tekliflerle birleştirmeye ilişkin değerlendirmeleri ve oylamayı yapmak durumundayız. Şu anda çok ciddi bir usul hatası içerisinde olduğunuzu burada belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Sayın Erdoğan, siz buyurun efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, bizim, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili önergemizi ciddiye almamanızı öncelikle kınıyorum. Çünkü, burada, her şeyden önce İç Tüzük'te açık hüküm var. Öncelikle Anayasa'ya aykırılık iddiasının sonuçlandırılması ve ondan sonra diğer görüşmelerin yapılması lazım. Yani, her gün bu Komisyon yeni usuller getirmenin bir anlamı yok. Şimdiye kadar gerek Genel Kurulda gerek İçişleri Komisyonunda gerekse milletvekili olarak katıldığımız diğer komisyonların hepsinde öncelikle Anayasa'ya aykırılık iddiası incelendi. Bu, hem İç Tüzük'ün hükmü hem de teamüllerin hükmü. Tabii, burada Sayın Türkoğlu dedi ki: "Sayın Bakan Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünseydi zaten bu teklifi getirmezdi." Yani, ben bu fikirde değilim çünkü Sayın Bakanın Anayasa'yla problemi olduğunu daha önce Çözüm Süreci Kanunu'nda da kendisi burada ifade etti ama sahur vakti o zaman o tartışmalar, maalesef, sahura yetişmek için kaldı, oylandı, bitti. Bugün de aslında biraz önce sunumunu yaparken öncelikle Anayasa'nın değiştirilmesi gerektiğinden bahsetti. Şimdi, Anayasa'yı beğenirsiniz ya da beğenmezsiniz ya da diğer kanunları. Biraz önce, tabii, Sayın Tanal konuşurken de mevzuata takılmakla itham etti bazı arkadaşlar. Şimdi, bir kere yaptığımız iş nedir şu anda? Yeni bir mevzuat yapıyoruz. Diğer mevzuatlar, başta Anayasa olmak üzere, yürürlükte olduğu müddetçe herkes bunu tanımak ve buna uymak zorunda. Dün Genel Kurulda da ben başka bir konuşmayla ilgili anlattım, bugün burada tekrar anlatmakta fayda görüyorum. İmâm-ı Âzam'a bir çocuk getirmişler "Bu çocuk

çok bal yiyor, işte ondan sonra da fazla bal yemekten de hastalanıyor. Bu çocuğa bir nasihat etseniz de bu çocuk birazcık bu işten vazgeçse.” diye. İmâm-ı Âzam demiş ki: “Bu çocuğu bana kırk gün sonra getirin.” Neyse, kırk gün sonra gelmişler, kırk gün sonra İmâm-ı Âzam çocukla konuşmuş, çocuğa nasihatte bulunmuş ve çocuk da ondan sonra fazla bal yeme alışkanlığından kurtulmuş, mesele çözülmüş. Bu sefer çocuğun yakınları “Ya Hocam, madem böyle yapacaktın, ilk geldiğimizde bu işi çözseydin biz kırk gün sonra o kadar yolu tekrar buraya gelmek zorunda kalmazdık.” demiş. O da demiş ki: “Ben ilk geldiğinizde, kendim de her gün bal yiyordum. Şimdi böyle bir nasihatın yerine oturması için de ben kırk gündür bal yemedim, ondan sonra çocukla konuştum.” demiş.

Şimdi, siz diyorsunuz ki “Vatandaş, şu kanuna uymazsa bu kadar ceza, şuna uymazsa bu kadar ceza.” Ama, kendiniz önce Anayasa’yı tanıımıyorsunuz, sonra diğer mevzuatları tanıımıyorsunuz, sonra insan haklarını tanıımıyorsunuz, e ondan sonra diyorsunuz ki: “Biz ne dersek herkes uyacak.” Bir kere bunu burada anlaşılmamız lazım. Yani, mevcut mevzuatları tanıımıyorsa yaptığınız mevzuatı da yarın başkaları tanımaz. Önce herkesin şu anda yürürlükte olan bütün mevzuatı tanınması lazım. Anayasa değiştirilemez mi? Değiştirilir. Anayasa değiştirmenin usulü vardır, o çerçevede Anayasa değiştirilir. O zaman Anayasa’ya aykırılık teşkil etmeyecek şekilde bu kanunu getirirsiniz, o zaman konuşuruz. Bugün Anayasa usulüne uygun olarak değiştirilebildi mi? Değiştirilemedi. Şu hâliyle yürürlükte. Bu hâliyle bu Anayasa var olduğu müddetçe bu ülkeyi yöneten, bu ülkede yaşayan, bu ülkede iş yapan, bu ülkede ekmek yiyen herkes bu Anayasa’ya uymak zorunda. Yani, temel olarak bir kere burada mutabık kalmamız lazım ama şimdiye kadar bu konuda maalesef mutabık kalamıyoruz çünkü kendiniz hukuk tanıımıyorsunuz, kendiniz kural tanıımıyorsunuz. İlk defa bu kanunla ilgili hak gasbı yok Türkiye’de, daha önce kanun hükmünde kararnamele, bakanlıkların işte adını değiştirdiniz teşkilat yapılarını değiştirdiniz, vesaire yaptınız. O bakanlıklardaki sınavla belli bir kademeye kadar yükselmiş bütün kamu görevlilerinin müktesep haklarını yok saydınız, araştırmacı, efendim, vesaire, vesaire diye o müktesep haklarını yok sayarak o insanları daha alt kadrolara atadınız.

Şimdi, şu anda da efendim, bahane nedir? Paralelle mücadele, cemaatle mücadele. Şimdi bir kere esas paralel devlet, başka yerlerde kurulmuş, her gün gazetelerde boy boy fotoğraflar görüyoruz, kimlik kontrolü yapan, mahkeme kuran bir paralel yapılanma güneydoğuda var ama siz onu görmezden geliyorsunuz, kendi kurduğunuz bir cemaat yapılanması, devletin içinde bunu AK PARTİ iktidarı inşa etmiştir. Bugün devletin içinde sizi de tehdit eden, devleti de tehdit ettiğini söylediğiniz bir cemaat yapılanması varsa bunun suçlusu AK PARTİ iktidarındır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Aynen öyle.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, bu insanlarla ilgili hukuki olarak yapılması gerekenler yapılır, onlar cezalandırılır. Ama, onun ötesinde bu iktidarın da, bu yanlış yapanların da bir erdem göstermesi lazım, bu Hükümet içinde bu yanlış kim yapmışsa o desin ki “Ben özür diliyorum. Büyük bir yanlışla imza attım, istifa ediyorum ben görevimden.” Bunun bir tane sorumlusu yok. İşte eski Başbakanınızın, şimdiki Cumhurbaşkanınızın on iki sene boyunca yaptığı Başbakanlığı süresince bu yapı devletin içinde. Onun sorumluluğu yok, içişleri bakanlarının sorumluluğu yok, efendime söyleyeyim, başbakan yardımcılarının sorumluluğu yok, AK PARTİ yöneticilerinin sorumluluğu yok ama bu kadrolara gelen herkesin sorumluluğu var. Böyle bir devlet mantığı, böyle bir idare mantığı olamaz. Öncelikle, AK PARTİ iktidarının Türk milletinden özür dilemesi ve bu işin sorumlularının istifa etmesini sağlaması lazım. Eğer burada suç varsa bu suçların ortaya konması ve suçluların cezalandırılması lazım. İşte dün Genel Kuruldan geçen yargı paketi görüşülürken burada Adalet Bakanlığına -gene, bu salonda Adalet Komisyonu toplantısı yapıldı- sorduk, “Beş sene önce Bülent Arınç’a suikast iddiası vardı, bu suikast iddiasıyla ilgili olarak açılan dava hangi aşamada?” dedik, “Böyle bir dava açılmadı, daha iddianame çalışması devam ediyor.” Bugün itibarıyla, bugün ayın 3’ü yani bir hafta sonra, 11 Aralık mı veya 9 Aralık mı, tam olarak tarihini hatırlamıyorum ama aralık ayı olduğu kesin, tam beş sene... Ama o iddianameyi, o Bülent Arınç’a suikast iddiasının peşine giderek ordunun gizli kademelerine girdiniz, bir sürü askeri, bir sürü vesaireye mağdur ettiniz; onların hesabını kim soracak? Onların hesabı yok.

Yine, Milliyetçi Hareket Partisine yönelik olarak yapılan saldırılar var. Bu saldırılarla ilgili olarak, bugüne kadar bu saldırıyla ilgili talimatı kim verdi, bu dinleme talimatını kim verdi? Bu dinlemeleri, bu görüntülemeleri kim yayınladı? Bu kayıtları kim yaptı? Bununla ilgili olarak bugüne kadar bir tane suçluyu, bir tane faili ortaya çıkarıp yargılanmasını sağlamadı. Şimdi burada bize diyorsunuz ki: “Bu yanlış yapanların hepsini temizleyeceğiz, siz de kurtulacaksınız, biz de kurtulacağız”

Arkadaşlar, siz bundan sonrası için bizi kurtaracak bir şey yapmıyorsunuz, sadece kendinizi kurtaracak ve kendi talimatlarınızla hareket edecek bir emniyet yapılanmasını kurma çalışması var burada. Tabii, bunu yaparken de Polis Kolejindeki çocuktan, Polis Akademisindeki çocuğa, hatta işte, emniyet amiri olmuş, komiser olmuş, dördüncü sınıf, üçüncü sınıf, ikinci sınıf, birinci sınıf emniyet müdürü olmuş herkes de tehdit ediyorsunuz. Nasıl tehdit ediyorsunuz? Efendim, polis okulundakine sınav getiriyorsunuz. Polis Kolejindekine “Senin okulla ilişiğini kestim.” diyorsunuz.

Şimdi, burada bu çocukları bu okullara alan sizin iktidarınız. Bu çocukların bu okullara girişinde hiçbir muhalefet partisinin milletvekilinin referansı yok, tamamının referansı sizlersiniz. Akademidekilerin referansı da sizlersiniz. Ama, şimdi aynı şeyin kendi çocuklarınıza yapıldığı... Yani burada herkes bakan, komisyon başkanı, milletvekili, bürokrat ama herkes bunun ötesinde bir ailenin de babası, herkesin çocuğu çocuğu var. Şimdi siz kendi çocuklarınıza böyle bir şey yapılırsa ne yaparsınız? Bu vesileyle bize bir sürü veli geldi. İki gün önce bana Çubuk’tan bir veli geldi, inanın, o televizyonlardaki seyrettiğimiz Ermenek’teki madende yerin altında kalan işçinin babasıyla o gelen vatandaşın hiçbir farkı yok. Kılığıyla kıyafetiyle, fakirliğiyle fukaralığıyla en az onun kadar mağdur. “Ben devlete çocuğumu 14 yaşında teslim ettim, emniyete teslim ettim. On dört yıl önce benim çocuğumda böyle bir şey yoktu. Şimdi altı ay sonra mezun olacak çocuğumu ‘paralelci’ diye okulun kapısına koyuyorlar. Eğer ben bilseydim bu çocuğumu devlet kabul etmeseydi, başka bir yerde okuturdum, belki daha iyi bir sonuç alırdım.” diyor. Gene, bir polis baba geldi, kendisi şu anda emniyet teşkilatında çalışan bir polis memuru, dedi ki: “Ben yıllarca memurluk yaptım, çocuğumun da polis amiri olması için 14 yaşında koleje teslim ettim. Şimdi benim çocuğumu da kapının önüne koyuyorlar.” Yani, bu mağduriyetleri yok sayarak...

Yine, bütün emniyet çalışanlarını, şu andaki işte üniversite mezunu komiser muavinini siz görevde yükselme sınavıyla komiser yardımcısı olanı B grubu sayıyorsunuz ama onun emrinde, şu anda çalışmakta olan polis memuru üniversite mezunuysa sınava girecek, A grubu amir olarak onun terfisi, tayini devam edecek. Şimdi, öbür taraftan, emniyet amiri dâhil, onun üzerindeki bütün rütbelerde emekliliği hak etmiş olmak şartıyla, kuracağınız komisyon marifetiyle istediğiniz

adamı emekli edebilirsiniz. Burada tabii ki, mazeretiniz paralelci olması ama bundan sonra sizin hoşunuza gitmeyen, size yan bakan ya da bir partilimize yan bakan bütün emniyet müdürleri tehdit altında olur. Yani, "A" ilçesinde görev yapan dördüncü sınıf emniyet müdürü AK PARTİ ilçe başkanıyla kavga ederse emeklilikle karşı karşıya kalır. "Efendim, biz uygulamayı böyle yapmayacağız..." Uygulamanın kriteri olmayınca uygulama her türlü yapılabilir, uygulamanın kriteri yok. Onun için, bu yanlışların muhakkak...

Gene, bu kanunun içerisine koyduğunuz düzenlemeyle Büyükşehir Kanunu çıkarılırken burada yaptığımız bütün ikazları yok saydınız, işte dedik: "Köydeki vatandaşın evlenme işi ne olacak?" Şimdi diyorsunuz ki "Bunu çözelim." Ama, burada kanunda bunu açıkça da koymuyorsunuz, "Bakanın yetki verdiği mahalle muhtarları." diyorsunuz. Yani, bu yetki verilecekse herkese, bütün mahalleye dönüşen bu muhtarlara bu yetkinin verilmesi lazım, hepsine gözükmüyor, ben inceledim.

Efendim, yine vali ve kaymakamlara verilecek yeni yetkiler var burada. Vali ve kaymakamlara verilecek yeni yetkilerin kullanımı konusunda tabii ki biz de mülki idareden geldik, bunların önemli olduğunu düşünüyoruz ama bir kısmının tartışmalara yol açabileceğini, özellikle adli kolluğa giren kısımda adli görevlilerle mülki görevlilerin karşı karşıya gelebileceği konusu var. Bu da gözden geçirilmesi gereken bir konu.

Yine, tabii, 2007'den bu yana, emniyet teşkilatına özlük haklarının düzeltilmesiyle ilgili verilen sözler var. Ama, bu sözlerle ilgili bu kanunda da en ufak bir hüküm yok. Efendim, işte biraz önce Sayın Bakan piramidi gösterdi, "Bu piramide göre tedbir alıyoruz." Bu piramide göre tedbir alacaksak dediğim gibi, işte nasıl mesela, jandarmada ya da Genelkurmayda 53 yaşına gelen albay kadrosuzluk nedeniyle emekli oluyor ama 65 yaşına kadar özlük haklarını alıyor. Ama, burada 53 yaşına gelen değil, burada bizim istediklerimiz emekli ediliyor. Yani şimdi iktidarın istedikleri emekli ediliyor. Orada kıdemli albay pozisyonuna gelmiş... Siz dördüncü sınıf emniyet müdürünü de emekli ediyorsunuz, üçüncü sınıf emniyet müdürünü de, ikinci sınıf emniyet müdürünü de emekli ediyorsunuz.

Şimdi, burada bu kanunla nüfusa yeni görevler veriliyor. Bu verilen görevlerin tabii bir kısmı biraz önce de konuşuldu, tartışıldı ve alt komisyonda da, sonraki komisyonda da, Genel Kurulda da tartışılır. Ama bu nüfusun zaten şu andaki kadro ve özlük haklarıyla ilgili problemleri var. Bunları çözmeden nüfusa bu yeni görevlerin verilmesi... Elbette, bunların nüfusa verilmesine bizim bir itirazım yok, özellikle pasaport, ehliyet gibi belgelerin yani nüfus cüzdanını düzenleyen birime bunların verilmesinde artık bugünkü teknolojiyle ilgili bir sıkıntı yok. Hani eskiden pasaportu emniyet veriyordu. Niye? Eskiden şimdiki gibi elektronik sistem yoktu, giriş-çıkış kayıtlarını, bilmem neyi sınır kapılarında, efendim, polis memurları elle, gözle yapıyorlardı, şimdi elektronik ortamda yapılıyor. Dolayısıyla, adamın girişinde-çıkışında bir sıkıntı varsa... Ama bu yeni yükü karşılayacak bir şekilde bu insanların hem kadrosunun hem özlük haklarının çözülmesi lazım.

Yine, dün Genel Kurulda 655 sıra sayılı Teklifin yasalaşmasıyla yargı mensuplarının özlük hakları düzeltildi. Şimdi, burada ben her yerde söyledim, burada tekrar etmekte fayda görüyorum: AKP iktidarına kadar her zaman mülki idare yargıdan bir adım önde maaş aldı ama on iki senedir mülki idare hep geride ve son düzenlemeyle de yeni göreve başlayan bir hâkimin maaşı 5 bin liranın üzerine çıktı, hemen hemen birinci sınıf bir mülki idare amirinin maaşına yaklaştı. Yani, bundan sonrası için de böyle bir yargı-idare çatışmasına sebep olmaması için bu kıdem ve özlük haklarının, ikisinin eşitlenmesi lazım. Yani, bu meselenin bu kanunla bitmesi lazım hem emniyetin hem mülki idarenin hem nüfuscuların özlük haklarının bu kanunla çözülmesi lazım.

Şimdi, bu kanun elbette çok su götürcek, çok tartışılacak çünkü bu kanunun içerisindeki... Yani ilk başta emniyetin Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu diye adını koyuyorsunuz ama bu kanun aslında bir torba kanun, içinde Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, efendim, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, efendime söyleyeyim, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Türk Ceza Kanunu, aklınıza gelen her yerde düzenleme var. Bu kadar geniş düzenleme... Yani görünüşte burada 42-43 maddeden bahsediliyor ama bu kanunun içindeki madde sayısı 100'ün üzerinde. Bu kadar geniş düzenlemeyi bu kadar dar zamanda görüşmek, bu kadar dar zamanda karara bağlamak...

Bizim ısrarla söylediğimiz başka bir konu daha var bu kanun yapmayla ilgili. Günü kurtarma kanunlarından Hükûmetin kurtulması lazım. Rüzgâra göre, hani ayçiçeği vardır, sabah doğuya döner, akşam batıya döner. Bu kanunları bu şekilde uygulamaktan ve bu şekilde yasal düzenleme yapmaktan vazgeçmemiz lazım, toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek ve birazcık da... Hani 2023 vizyonu, efendim, 2071 vizyonundan bahsediyorsunuz ama bir kanun düzenlemesinde iki senelik bir vizyonu olmadı bu Hükûmetin şimdiye kadar. Bir kanun yok ki iki sene önce görüşüp de bugüne kadar görüşmediğimiz, şu ana kadar bir kanun olmadı, bu Parlamente'ye geldiğimizden bu yana. Bu kanun tasarılarını buraya getiren Hükûmet olduğuna göre hiçbir Komisyon ve Genel Kurul çalışmasında muhalefeti de dinlemediğine göre bunun sorumlusu, bu hukuk vizyonsuzluğunun sorumlusu da iktidardır. Herkesin bunu da böylece bilmesi lazım ve bu hukuk vizyonsuzluğundan kurtulmak için de birazcık buralarda "Bizim dışımızda başkaları ne diyor bu kanunlara?"... Mesela şu kanunla ilgili hangi akademisyenlerin görüşü alındı, efendime söyleyeyim, hangi sivil toplum kuruluşlarının görüşü alındı? Böyle bir şey bize sunulan tasarının ekinde yok. Diğer bakanlıkların, Genelkurmayın, Emniyetin, başka birimlerin bu kanuna itirazları nedir? Yok. Partilerin görüşü, burada tabii ki önergeleri vereceğiz ama biliyoruz "Kabul edenler... Kabul etmeyenler..." usulüyle burada verdiğimiz önergelerin hiçbirisi dikkate alınmayacak. Yani şurada Anayasa'ya aykırılık önergemizin işleme alınmasında bile bu kadar tartışıyorsak bundan sonraki tartışmalarımızda da sonuç alabileceğimize olan inancımız ve güvenimiz maalesef yoktur.

Ben, gene de bu kanunun bu Komisyon çalışması boyunca toplumun, Emniyet teşkilatının, Jandarma teşkilatının, İçişleri Bakanlığının, devletimizin, milletimizin ihtiyaçlarına karşılık gelecek şekilde değiştirilmesini -ne diyelim- hayal edeyim, umut etmem çok zor, ancak hayal edebiliriz. Bu duyularla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Değerli milletvekilleri, şu ana kadarki yapılan görüşmelerden Komisyon çalışmalarının maddeler üzerinde daha detaylı yapılabilmesini temin amacıyla bir alt komisyon kurularak devam ettirilmesi yönünde bir kanaat olduğu anlaşılmıştır. Eğer başka söz isteyen sayın milletvekilimiz yoksa Anayasa'ya aykırılık iddiası ve geneli üzerindeki görüşmeleri burada tamamlamayı oylarınıza sunacağım.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Önce Anayasa'ya aykırılık...

TBMM

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : İçişleri Kom.

Giriş :

Tarih : 03/12/2014

Stenograf :

Kayıt: İçişleri Kom. Sayfa: 24

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeler üzerindeki Komisyon çalışmalarının bundan sonra bir alt komisyon marifetiyle devam etmesi ve Komisyon çalışmalarımıza bundan sonra alt komisyon metni üzerinden devam edilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, komisyonun 9 üyeden oluşmasını, 9 üyeden 5 üyenin Adalet ve Kalkınma Partisine, 2 üyenin Cumhuriyet Halk Partisine, 1 üyenin Milliyetçi Hareket Partisine, 1 üyenin Halkların Demokratik Partisine verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alt komisyonun üyelerimiz Sayın Mehmet Daniş, Sayın İdris Şahin, Sayın Mustafa Akış, Sayın Mehmet Altay, Sayın Ali Turan, Sayın Celal Dinçer, Sayın Ahmet Toptaş, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu ve Sayın Altan Tan’dan oluşmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, toplantımızı çalışmalarımızı tamamlamış olmakla kapatıyorum.

Alt komisyonda görev alan arkadaşlarımıza başarılar diliyorum.

Katkılarınız için teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 18.04